ԺԱ. ՏԱՐԻ 3029 ԹՈՒԱԿԱՆ, ՀԱՅՈՑ 2 ԱՐԵԳ 4386 10 ՄԱՐՏ 1894 15 ՐԱՄԱԶԱՆ 1311 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԼՏՔ Է ՈՒՂԱԼԻ, ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳԻՐ Գալատիա, Կ. Պոլիս

درسعادت قسطنطنیه غلطه ده آره‌ویلك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դրամագլուխ 150
» » Վեցամսեայ » » 75
» » Եռամսեայ » » 40
Օտար երկիրներէ Տարեկան » » 56
» » Վեցամսեայ » » 28
Ըմբիր բաւորի վրայ մասնաւոր տպագիր Տարեկան Ցամ. Ոսկի 2
Պատասխանագրի ծանրագրումներ Դրուշ 50

Խմբագրութիւնս տպագրած հոմանի կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 10/22 ՄԱՐՏ, 1894

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻՈՅ ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆԱՑ ՄԷՋ

ԿՐՕՆԱՅԻՆ ԵՒ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՈՒՍՄԱՆՑ ԽՆԴԻՐԸ

ԵՐԶԱԲԵՐԱԿԱՆ ԼՈՆՏՈՆԻ ԴՊՐՈՅԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻՆ

Մեր Յունուար 31ի խմբագրականին մէջ (Կրօնական Կրթութիւն Խնդիր Անգլիոյ մէջ) տեղեկութիւն տուինք կարեւոր վիճաբանութեան վրայ որ Ժամանակէ մի վեր կը յուզուէր Լոնտոնի Դպրոցական Խորհրդին մէջ, և Լոնտոնի ու գաւառաց լրագրերուն մէջ, այն խնդրոյ վրայ թէ անգլիացի տղոց տրուած կրօնական և բարոյական կրթութիւնը դասական պէտք է ըլլայ թէ ոչ։ այսինքն՝ պէտք է կրօնի մանրամասնութիւններով զբաղի թէ ոչ՝ ընդհանուր սկզբունքներով միայն շատանայ։ Լոնտոնի Դպրոցական Խորհուրդը թէեւ հինգ միլիոն բնակիչ ունեցող մայրաքաղաքի մը հանրային նախակրթարանները միայն կը կառավարէ, բայց Լոնտոնէ դուրս մեծ ազդեցութիւն ունին իւր որոշմունք ու անօրէնութիւնք։ Ինչպէս բացատրուած էր նոյն յօդուածով, Լոնտոնի Դպրոցական Խորհուրդն ուղղակէս կը բեռի Լոնտոնի բնակչաց քուէներն, և դպրոցական խնդիրներու վրայ հասարակաց կարծիքը կը ներկայէ անմիջական կերպիւ։

Այն երկար վիճաբանութիւն վերջ գտաւ Խորհրդին անցեալ հինգշաբթի աւուր նստին մէջ, և ամէն նախակրթարանաց ուսուցիչներուն և վարժուհիներուն ուղղուած Շրջաբերական մը քուէարկեցաւ, որոյ ամբողջ թարգմանութիւնն ստորեւ կը գտնեք։

Ինչպէս պիտի երեւի, մինչդեռ Ֆրանսայի մէջ Երրորդ Հանրապետութեան օրով կրօնի ուսումն հանուած է հանրային նախակրթարաններէն, և միայն մասնաւորաց կամ կրօնական միաբանութեանց դպրոցներուն մէջ կ'ուսանուի, աշխարհի ամենէն մեծ մայրաքաղաքին դպրոցական վարչութիւնն, ուղղակէս ժողովրդէն ընտրուած մարմին,—որուն անդամ են կրթական գործք քաջ իմացող ամէն կարգի արք և կանայք,—հանդիսաւորապէս կ'որոշէ նոր հիման մը վրայ դնել և աւելի եւս ապահովել կրօնի և բարոյականի ուսումն անգլիացի տղոց յատուկ նախակրթարաններու մէջ։ Որովհետեւ այս վիճաբանութեան մասնակցած էին նաև Փարիզի հանրապետական լրագիրք, Շրջաբերականին քուէարկումը գրէթէ միջազգային կարեւորութիւն ստացած դէպք մ'է։

* * *

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆԻՆ

Աւասիկ Շրջաբերականը։ (Թայմս, 16 մարտի։)

Տէր, (կամ Տիկին, եւ կամ Օրիորդ)։

«Ձեզ կը հաղորդենք մէկ պատճէնը Խորհրդոյս պատրաստած կանոնադրութեան՝ Աստուածաշունչի ուսման և դրպրոցի մէջ կատարելի կրօնական պաշտամանց նկատմամբ, և այս առթիւ կը խնդրենք ձեր խորին մտադրութիւնն հետեւեալ առաջադրութեանց վրայ, յուսալով որ ձեր ընթացքն ըստ այնմ որոշելու համար օգտակար կրնան ըլլալ ձեզ։

«Աստուածաշունչն է ձեր դասագիրք, և Խորհրդոյս փափաքն է որ այս գրքի մէջէն քրիստոնէական կրօնի և բարոյականութեան մասին տայիք այնպիսի բացատրութիւններ որք կը յարմարին հանրային նախակրթարաններն յաճախող այլ և այլ տարիքէ տղոց կարողութեան։ Ձեր տալիք բացատրութիւնք և ուսմունք պէտք է հիմնուած ըլլան մարդկային բնութեան նկատմամբ Աստուածաշնչոյ վարդապետութեան վրայ, այն է թէ մարդս պատասխանատու էակ մ'է ճիշդ և որոշ պարտականութիւններով առ Աստուած, առ ինքն և առ իւր նմանն։ Հակիրճով մանկական բնութիւնը, դուք անշուշտ ձեր ուսուցումը պիտի պատշաճեցնէք զանազան շարժառիթներուն որով կ'ազդուին տղայք, ամէն կրթութեան նպատակն և առարկայն ըլլալով կազմել իմացական, բարոյական և կրօնական սովորոյթներ։ Այս նպատակաւ կարեւոր է որ ձեր խնամոց յանձնուած տղոց բնաւորութիւնն անհատապէս ուսումնասիրուի, իւրաքանչիւրին պակասութիւններն ուղղելու և լաւ կողմերը քաջալերելու զարգացնելու համար։

«Մանկական դպրոցի մը յարմար դասեր չեն յարմարիր աւելի տարիքոտ տղոց, և անհատին բարօրութեան ու երջանկութեան հետ սերտ կապակցութիւն ունեցող նիւթեր կան որք մեծ խնամք կը պահանջեն. բայց բարոյական դաստիարակութիւնը պէտք չէ զանց առնու այն բաներու նկատողութիւնն որք մարդուն գոյութեան պայմաններուն կը վերաբերին, և Աստուածաշունչի դասը պատեհութիւններ կ'ընծայէ ձեզ աւելի տարիքոտ տղոց համար այն խնդիրներն այնպէս բացատրելու որ անոնց մտքին ու սրտին մէջ աղէկ տպաւորուի մտքուր, ժուժկալ, անկեղծ, ճշմարտախօս և ուղղամիտ ըլլալու կարեւորութիւնը։

«Խորհրդոյս փափաքն է միշտ որ վարժապետք չվերանան քրիստոնէական կրօնը ներկայացնելու և բացատրելու այն կերպիւ որով յայտնուած է Ս. Գրոց մէջ։ Ամէն տարի ձեզ հաղորդուած նիւթոց ցանկին հետեւելով հանդերձ, ազատ էք դիմելու Աստուածաշունչ մատենին ուրիշ կողմերուն, որով քրիստոնէական կրօնի սկզբունք կրնան պարզուիլ և ուժգնապէս տպաւորուիլ։ Այս սկզբանց մէջ կը բովանդակին հաւատք Հայր Աստուծոյ վրայ, որ մեր Արարիչն է, հաւատք Որդի Աստուծոյ վրայ, որ մեր Փրկիչն է, և հաւատք Հոգի Աստուծոյ վրայ, որ մեր Սրբացուցիչն է։

«Խորհրդս չի կրնար ընդունիլ այնպիսի ուսուցում մը որ կը ժխտէ Տեառն մերոյ Աստուածային կամ Մարդկային Բնութիւնը, կամ տղոց մտքին մէջ այնպիսի տպաւորութիւն մը չի թողուր թէ անոնք պարտական են ճանչել և պաշտել զնա իբրեւ իրենց Աստուածն ու Տէրը։

«Խորհրդոյս փափաքն է որ Ս. Գրոց դասը տուած ժամանակ, ճըշդիւ գործադրէք 1870ի Նախակրթութեան օրէնքին 7 րդ և 14 րդ յօդուածները, որուն համեմատ այս կամ այն մասնաւոր դաւանութիւնը տղոց ընդունել տալու հետամուտ պէտք չէ ըլլաք։

«Խնդիր եղած ըլլալով կրօնական պաշտամանց մասին թէ պէ՞տք է դպրոցներու մէջ կրօնային երգեր երգել, նաև (անկլիքան եկեղեցւոյ) փառաբանական երգն և Տերունական աղօթքին զատ ուրիշ աղօթքներ, կը ծանուցանենք ձեզ թէ այս մասին ազատ էք ձեր ընտրած հոգեւոր երգերն ու աղօթքները գործածելու — (միջավայրին հաճեմատ ըսել կ'ուզէ՝ քանի որ տեղ տեղ ոչ-անկիքան, նոնս-քորֆորմիսթ կամ կաթոլիկ տղայք եւս կան հանրային նախակրթարանաց մէջ)։

«Այս դիտողութիւններն հաղորդելով ձեզ, կատարեալ վստահութիւն ունինք միշտ թէ Ս. Գրոց դասն ըստ կարելւոյն օգտակար ընել պիտի տաք։ Խորհրդոյս փափաքն է միայն թիւրիմացութեան տեղի չթողուլ Կանոնադրութեան այն մասին վրայ որոյ կարեւորութիւնը մասնաւորապէս կ'ուզենք զգալի ընել։ Եթէ ձեր մէջ կան որք չեն կրնար խղճի մտօք այսպիսի ուսում մը աւանդել, պէտք է գիտնաք թէ՝ առանց այնպիսեաց դիրքին դպչելու՝ միջոցներ ձեռք պիտի առնուին տարբեր կարգադրութիւններ ընելու, որպէս զի պարտաւոր չըլլան այս ուսումն տանձնելու։

«Ընտրեալներուն կրօնային կարծիքներն ո՛ւ ի՛նչ կերպիւ արդեօք պիտի չըլլան անոնց օրինաւոր յառաջդիմութեան իրենց ասպարէզին մէջ, և իրենց կրօնային կարծիքներուն վրայ հարցումներու պիտի չենթարկին անոնք։»

ԲԱՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆ

Շրջաբերականին այս վերջին պարբերութիւնն հասկնալու համար, պէտք է յիշեցնենք թէ Դպրոցական Խորհրդին վիճաբանութեանց մէջ այն խնդիրն ալ յուզուած էր որ եթէ դպրոցի մը վարժապետն այս փափաքեալ ձեւով կրօնային ուսում տալու անկարող ըլլայ, այն պատճառաւ իսկ պէ՞տք է արձակուի պաշտօնէն, երբ ուրիշ ամէն նկատմամբք գոհացուցիչ է իւր պաշտօնավարութիւն։ Անդամներէն ոմանք պահանջեցին որ այս ուղղութեամբ կրօնային—բարոյական ուսում աւանդելու անկարող վարժապետներ չընդունուին հանրային նախակրթարանի մէջ պաշտօնի։ Բայց մեծամասնութիւնը դիտել տուաւ թէ այսպիսի խոր մ'ընտրելեաց խղճին քննութեան ձեռնարկել, կ'ըլլայ և յոռի տպաւորութիւն կրնայ ընել իբրեւ հաւատաքննական որոշում։ Միւս կողմէ, որովհետեւ կրօնային և բարոյական կրթութիւնը՝ վերոյգրեալ ուղղութեամբ՝ անհրաժեշտ կը համարուի անխտիր ամէն հանրային վարժարանի մէջ, իբրեւ միջին տնօրէնութիւն մ'ընդունուեցաւ Շրջաբերականին այն հատուածն որուն համեմատ ամէն վարժապետ և վարժուհի պէտք է համարձակապէս ըսէ թէ կը յօժարի՞ այսպիսի կրօնային եւ բարոյական կրթութիւն մը տալ։ Եթէ չի յօժարիր, մասնաւոր ուսուցիչ պիտի գրկուի այն ուսմանց համար։ Իրաւախոհութիւնն ընդունուեցաւ 21ի դէմ 27 քուէով (*)։ Փոքրամասնութիւնը ծանոյց թէ առաջին պատեհութեամբ պիտի պահանջէ Շրջաբերականին ետ առնուիլը։ Բայց Թայմս խմբագրականաւ մը խորհուրդ կուտայ փոքրամասնութեան համակերպիլ մեծամասնութեան որոշման, և քանի մը տարի փորձել թէ այս դրութիւն ինչպէս կը գործադրուի և ի՞նչ արդիւնք կուտայ։ Մեծամասնութեան որոշումը գոհացում կուտայ հասարակաց խնդրանքին թէ կրօնի և բարոյականի ուսումը լրջօրէն աւանդուի, նա և անոնց որք ուսուցչական մարմնոյն մէջ դաւանական խորհուրդներ չունիլ կը խնդրեն յանուն խղճի ազատութեան։ Այսպիսի իրաւախոհութեան արդիւնք եղած կարգադրութիւն մը, կ'ըսէ Թայմս, դէթ քանի մը տարի անկեղծապէս պէտք է յարգուի և գործադրուի, և եթէ ո՛ւ եւ իցէ փոփոխում ընելու պէտք տեսնուի, անկէ ետքն որոշուի։

Իսկ մեզ համար այս վիճաբանութեան և այս Շրջաբերականին մէջ գիւտելի բանն՝ աշխարհի ամենէն լուսամիտ և զարգացեալ մէկ մայրաքաղաքին մէջ հասարակաց կարծիքին ուղղութիւնն է կրօնի և բարոյականի ուսման նկատմամբ։ Լոնտոնի Ուսումնական Խորհուրդէն յառաջ բերուած այս վկայութիւն պէտք է անշուշտ զօրացնէ գործադրողներն դեղեցիկ Բանաձեւին զոր անցեալ տարի մեր Ուսուցչական ժողով ընդունեց՝ մեր Նախակրթարանաց մէջ կրօնի և բարոյականի ուսման նկատմամբ։ Բայց այն խնդիրը զոր Անգլիացիք տեսակէտով մը առաջարկեր էին իրենք իրենց, մեզ ալ պէտք է ուրիշ տեսակէտով մը առաջարկենք մեզ։—Ունի՞նք բաւական թիւով վարժապետներ, աշխարհական թէ եկեղեցական, որք վերոյգրեալ Շրջաբերականին մէջ պարզուած զուտ քրիստոնէական և բարոյագիտական ոգւով ու ոճով կրօնական ուսում կարող ըլլան աւանդել մեր տղոց։ Բ. Ֆ.

*. —Մեծամասնութեան հետ քուէարկեցին 8 եկեղեցականք՝ աւելի կամ նուազ կրթական գործոց պարապեալ, երկու զօրապետք որք զինուորական գործէ բաշնում են, 1 վարժուհի, եւ այլ աշխարհականներ, զպրոցի տնօրէնք, ուսուցիչք, զրագէտք, գիտունք, ընդ որս Պ. Կատսոնի փեսայն։ Փոքրամասնութեան հետ քուէարկեցին եօթն եկեղեցականք, երեք վարժուհիք, եւ մնացեալք այլ եւ այլ կարգի կրթական գործէ հասկցող մարդիկ, ընդ որս Պ. Կատսոնի որդին Տքթ. Կատսոն։

ՓՈՂԱՓԱԿԱՆ

ԹԱՂԱՄԱՐԻՒԹԻՒՆԸ ծանր հարուած մը կրեց Ֆրանսայի Երեսփ. ժողովոյն մէջ։ Օրակարգին վրայ էր վաւերացումն ընտրութեան Պ. Էտմոն Պլանի, որ Մոնդէ-Փարլոյի միջազգային խաղարանը բանեցնող Պլանի որդին է։ Հայր և որդի մեծահարուստ են ընականապէս։ Գործաւորական երեսփոխանն Պ. Ժոլէս Խօսք առնլով, յիշեցուց թէ 25—30 տարեկան այս չիք երիտասարդ իւր բախտը պարտական է խաղամոլութեան, որուն կը պարտի նաեւ իւր երեսփոխանական ընտրութիւն։ Պ. Պլան, համարելով թէ դրամի ընտրհիւ ամէն բան կարելի է ընել և ըլլալ Ֆրանսայի մէջ, իրեն պէս խորհող մարդոց հանդիպած է, Պ. Վիլսոնի հետ սիրով կապուած է, 100,000 ֆր. տուած է Պ. Վիլսոնի հրատարակած Թերթերուն համար, և անոր ընտրհիւ Պատուոյ Լեգէոնի պատուանշանին արժանացած է։ և ինքզինքին քաղաքական դեր մը տալու համար շրջանակի մը մէջ ազարակ դնած և երկրագործութեամբ պարապած է, և գործեալ դրամի ընտրհիւ երեսփոխան ընտրուած է։ Պ. Պլան զայրոյթով հերքեց, և ըսաւ. «Քննիչ յանձնաժողովոյ մէջ անդամ մը հարցուց թէ իմ երեսփոխանական ընտրութեանս համար իրա՞ւ է որ միլիոն մը ֆր. ծախսեր եմ։ Պատասխանեցի. «Ո՛չ, առ առաւելն 100,000 ֆր. ծախսեցի»։ Ընդհանուր քահքահով մ'ընդունուեցաւ այս բացատրութիւն։ Պ. Ժոլէս յարեց թէ տեղացիները կաշառելու համար Պ. Պլան 5,000 ֆր. տուած էր իւր շրջանակին քաղաքային պարտէզին։ Պ. Պլանի ընտրական գործակալներէն ոմանք բանտարկուս, հան դատապարտուած են կաշառառուութեան գործերու պատճառաւ։ Քննիչ Յանձնաժողովոյ տեղեկաբերը պահանջեց Պ. Պլանի ընտրութեան վաւերացումը։ «Մեզ չի վերաբերիր քննել թէ Պ. Պլան ինչպէս ձեռք բերեր է Պատուոյ Լեգէոնը։ Մեք միայն իւր ընտրութիւնը քննելու պաշտօն ունինք, այն ալ օրինաւոր է կատարեալապէս։» Հակառակ այս յայտարարութեան, 117 ի դէմ 282 քուէով ժողովը չընդց Պ. Պլանի ընտրութիւնն։ Որովհետեւ պլան «ճերմակ» ըսել է, երեսփոխանին մէկն ըսաւ Ռուլէդ խաղի լեզուաւ, Կոբէրը եղաւ՝, ձերմակը՝ Խրոնդէ։ (Պ. Ժոլէս կարմիրներէն է ժողովոյն մէջ։)

ԱՆԳԼ. ԲԱՆԱԿ։ —1894—95 տարեշրջանին մէջ, անգլ. բանակին համար ծախք պիտի ըլլայ 18,081,000 ոսկի, որ է 278,000 ոսկի աւելի քան նախորդ տարեշրջանին մէջ։ Տարուոյ սկիզբը դրօշի ներքեւ գտնուող անգլ. զօրաց թիւն էր 219,400։ Հաշուի դնելով պահեստի զօրքը, տեղային զինուորութիւնն և կամաւորները, Անգլիոյ բանակն իբր 700 հազար հոգւոյ կը հասնի այժմ։

ՍՊԱՆԻԱ. —Մարդի Էմիրը ճոխ ընծայներ ղրկեց Սպանիոյ մանուկ թագաւորին, մայր-թագուհւոյն, նախարարներուն և Մարեշալ Քամբոսի ընկերներուն։ Ընծայներն էին ձիեր, զէնքեր, ծանրագին կերպասներ և օթոցներ։ Բայց մէկ մասը ճամբայն կորաւ։ Մարեշալը գոհ է իւր պաշտօնին յաջող եղբէն։ Սպանիական զօրքերն ետ կը դառնան Ափրիկէէն։

Ի ՓԱՐԻԶ, օրուան գեղարուեստական գլխաւոր դէպքն է Thaïs մեծ թատերաներգային ներկայացումն յՕպերա, հեղինակութեամբ անուանի երաժշտի և երգահան Մասնէի։ Թայիս քաղուած է Պ. Անատոլ Ֆրանսի Revue des deux Mondesի մէջ հրատարակուած ծանօթ վէպէն։ Սիրոյ և պարտականութեան մաքառումը կը ցուցնէ։ Գեղուհին Թայիս յԱլիքսանդրիա կը սիրահարի կրօնային մեծ մաքառութեան մը մեծաւորին, որ կենն իւր մեղանչական կեանքէն փրկելու կ'աշխատէր, բայց գեղուհւոյն հրապոյրներէն ինքն ալ կ'ազդուի։ Այնու հանդերձ, կրօնաւորն յաղթական կ'ելնէ այս փորձութենէն, կը զսպէ ինքզինք, և դարձի կը բերէ նոյն ինքն գեղեցիկ, որ թողուլով աշխարհային պերճանքը, կ'ապաշխարէ և վանքի մը մէջ սրբութեամբ կ'անցուցնէ իւր կեանքին մնացեալ մասը։ Թայիսի դերը կատարեց Օբերայի ամենէն գեղեցիկ և գեղեցկաձայն երգչուհիներէն մին, Օր. Սիպիլ Սանտերսոն։ Մասնէի համար նոր յաղթանակ մ'եղաւ այս օրերս։ Կրօնաւորն էր Պ. Տէլմա։

ՈՍԿԵՒՈՅ ՆՈՐ ՀԱՆՔ մը գտնուեցաւ անցեալ շաբթուն ի Ուայալոնկ, Սիտնէյ (Աւստրալիա) քանի մը ժամ հեռի։ Ոսկին առատ է։ Մէկ տակառաչափին մէջ 3էն 5 ունկի ոսկի կը գըտնուի։ Մէկ քանի օրուան մէջ 3,000 մարդիկ հոն խուժեցին երկրին այլ և այլ կողմերէն։ Շաբաթ մ'ետ, ու հոն քաղաք մը պիտի հաստատուի, կ'ըսէ հեռագիրը։

ԱՓՐԻԿԷի ՄԷՋ։ — Լոպէնկուլա, դժբախտ Ուիլսն հաղարապետին դէմ վերջին պայքարը մղելէն առաջ, 1,000 անգլ. ոսկի պարգեւ ղրկեր է անգլ. սահմանապահներուն որպէս զի դադրեցնեն հալածումն, «որովհետեւ ինք անձնատուր պիտի ըլլայ»։ Մի քանի անգլ. ոստիկաններ այս դրամն տեղն հասուցած չըլլալով, հիմա քննութիւն բացուած է պաշտօնապէս։ զի դողութեան դէպքէն զատ, սա եւս կայ որ ափրիկէցի վեհապետին հաշուութիւն խնդրելը ժամանակին չմայնելով, գողերը պատասխանատու են թէ՛ Ուիլսն հաղարապետին և թէ նոյն իսկ Լոպէնկուլայի մահուան։ Ափրիկէցի վեհապետը, կարծելով թէ Անգլիացիք խաղ մ'ըրած են իրեն, իւր վրէժն Ուիլսն հաղարապետէն առաւ, և յետոյ ինքն ալ մեռաւ։

ՆԱԻԱՐՇԱՒ։—Օքսֆորտ և Քէմպրիճի Համալսարանք այս տարի եւս Թէմիս գետի վրայ նաւակի մրցումն ըրին, և 4 նաւակի երկարութեամբ Օքսֆորտ շահեցաւ։ Յետոյ, երկուց Համալսարանաց ուսանողներն որք պահ մը նաւագի պաշտօն վարած էին, եղբայրաբար ճաշեցին ի պատիւ իրենց կազմուած սեղանին շուրջ։

ՊԵԼԺԻՈՑ թագաւոր Լէոպոլտ, որ կազդուրման համար Ժընէվի լճին եզերքն ի Մոնդրէօ գացած էր, հեռագրաւ իմանալով թէ Պ. Պէրնէրդի կաթոլիկ նախարարութիւնն հրաժարման հարկադրուեր է, Պրուսէլ դարձաւ։ Հրաժարման շարժառիթն է ընտրական խնդրոյն վրայ խորհրդարանին և նախարարութեան մէջ ծագած անհամաձայնութիւնը։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (183)

ԺԻԼ ԼԵՌՄԻՆԱ

ԲԱՐԻԶԻ ԳԱՅԼԵՐԸ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

ՁԱՐԸ

—Բայց ըսէ՛, լմցո՛ւր...

—Առաւ քալեց։

—Ա՞յսչափ։

—Ոչ։ Մանկամարդ աղջիկ մը լսուեցաւ որ հաստատեց ազատարարի պատմութիւնը... չեմ գիտեր ի՞նչ Բօլին մը... բայց ազդեցութիւն չըրաւ։ Դիտէք... շատ տկար է պղտիկը...

—Թարէս դքսուհին չներկայացա՞ւ։

—Ոչ։ Երբ իր անունը տուին, պատասխանեցին թէ բացակայ էր... յայտնի չէ թէ ո՛ւր կը գտնուի մէկ քանի օրէ ի վեր։

—Ես գիտեմ, մրմռաց Պիսքառ։ Օ՛հ, աղէկ ըրի անոր վրայ կասկածելով... Գործը ի՞նչ վիճակի մէջ էր երբ սրահէն հեռացար, յարեց։

—Տասերկու երդուեալները իրենց խուցը կը մտնէին։

—Լաւ։ Դատարան դարձիր... և վճիռն արձակուելուն պէս...

—Ոստում մը պիտի ընեմ մինչեւ հոս։

—Գնա՛։

Մալուանեը բացաւ դուռը. բայց այն պահուն երբ դուրս պիտի ելլէր, մարդ մը երեւեցաւ սեմին վրայ։

—Տիուլո՛ւ, գոչեց Պիսքառ։

Հսկան, արեւակեղ դէմքով, նիհար, քայլ մը առաջացաւ։

—Մինակ ձգէ մեզի, Մալուանեը, ըսաւ Տիուլուֆէ։

Դուռն անոր վրայ գոցուեցաւ։

—Վճիռն արձակուեցաւ, ըսաւ Տիուլուֆէ։

—Օ՛հ, վերջակէ՛ս, գոչեց Պիսքառ։ Եւ ի՞նչ է։ Դատապարտուած... այնպէս չէ՞...

—Մահուան։

Պիսքառ սուր քրքիջ մը արձակեց.

—Մահո՛ւան, կրկնեց։

Եւ ցած ձայնով դարձեալ ըսաւ.

—Մահուան դատապարտուա՞ծ։

Կ'ըմբռնէիներ այս գարշելի բառերը։ Բոլոր դէմքը կը վառէր դժոխային ուրախութեամբ մը։

—Օ՛հ, իմ ծեր Տիուլուս, ճիշդ քեզի կ'իյնար ինծի դալ իմացնել այս լուրը... Կը ճանչնայի քեզ, իմ բարի, իմ միակ բարեկամս... Դիտէիր թէ ի՞նչ անագորոյն ուրախութիւն մը պիտի ազդեր սիրտիս։

Ոտքի եղած էր և ընդհատ քայլերով կը ճեմէր։

—Նպատակիս հասայ, կանչեց։ Օ՛հ, Ֆաւրէյ մարքիզուհի... թիապարը բռնեց այն երդումը զոր ատենօք ըրած էր Մառի տը Մովիլէրի... ըսած էի քեզ... այս զաւակը զոր բազուկներէդ կը խլէի՝ ոճրագործներու մահվամբ պիտի մեռնէր։ Պիսքառ. չէր ստած...

Գաւաթ մը օղի խմեց։ Զայնը խղդուկ կ'ելլար և կը մռնչէր.

—Եւ քիչ մը առաջ տեսա՛ր զինքը... քենէ քանի մը քայլ անդին էր... և բու սիրտդ համր մնաց։ Արեան ձա՛յնը։ Օ՛հ, ա՛հ, ի՞նչ տխմար խօսք։ Բայց քու զաւակդ էր... և դուն օգնեցիր անոր կորստեանը... աւելի շուտ մղեցիր զայն դէպ ի կառափնատ... քու մայրական ձեռքերդ Կռէվի հրապարակը քշեցին զայն։ Օ՛հ, ա՛հ... դուն արձկած պիտի ըլլաս դանակը որ պիտի կտրէ այդ ամենասիրելի գլուխը, որուն վրայ սիրային համբոյրներ կը դնէիր քու երազներուդ մէջ... հուռռա՛, մեռուցիր ծաք որ Բոսթպէլի զաւակը... և մեռելն իր գերեզմանին մէջ ձեռքերը պիտի գալաբէ յուսահատութեամբ... Օ՛հ, ա՛հ...

Թշուառականը կը խնդար, եւ իր ծիծաղը զարհուրելի էր։

—Պիսքա՛ռ, ըսաւ Տիուլու ծանր ձայնով մը։

—Օ՛հ, ներէ, ծերուկս. չիտակը կը մոռնայի քեզ...

Գաւաթ մը օղի լեցուց եւ Տիուլուին տուաւ.

—Ա՛ռ, խմէ՛, հետս տրինկէ՛։ Օ՛հ, ընկերս, կը յիշես խօլ կատաղութեանս այն գիշերներն ուր կը գալարուէի, կուրծքս վշտակէզ։ Կը յիշե՞ս այն հոգեվարքի աղաղակները զորս կը խլէր ինէ անյագ ատելութեան տանջանքը... Օ՛հ, հիմակ կը խնդամ. երջանիկ եմ... վրէժս լուծեցի...

—Դեռ ոչ, ընդմիջեց Տիուլուֆէ։

—Օ՛հ, երկար չպիտի տեւէ. վճռաբեկ ատենի գործն երեք օր կը տեւէ։ Շաբաթ մը չբաց ծաքին գլուխը պիտի պարէ կոզովին մէջ։ Խօսքս փկայ, տեսնելու պիտի երթամ. և մինչեւոյն ժամուն, մինչ դահճը անմեղը պիտի հրէ դանակին տակ, Մառի տը Մովիլէր պիտի խմայ թէ ծաք իր զաւակն է։ Այո, կուզեմ վայելել մօրն այլանդակ յուսահատութիւնը, շատ ուշ խմանալով, այո, շատ ուշ թէ այն մարդը որ կը մեռնի իր զաւակն է որուն վրայ քսան տարիէ ի վեր կողբայ։ Խելայեղ, պիտի վազէ անիկա, աղաղակելով, կանչելով, ձեռքերը գալարելով, և այս աղաղակներուն, այս կոչերուն պիտի պատասխանէ սայլին աղմուկը որ գիրեզմանատուն կը տանի գլխատեալին դիակը։ Խմե՛նք, Տիուլու։

—Ո՛չ, գոչեց հսկան, որ գետին նետեց իր գաւաթն անանկ ուժգնութեամբ որ ջարդուփշուր եղաւ։

Պիսքառ անոր նայեցաւ։

—Ինչո՞ւ չես խմեր, հարցուց կասկածով։

—Որովհետեւ...

Կը վարանէր խօսիլ։

—Կը սպասեմ, ըսաւ Պիսքառ, բառունքները սեղմելով։

—Է՛յ ուրեմն, գոչեց Տիուլու, վասն զի քու ըրածդ անողորմ անգթութիւն մըն է, եւ չեմ ուզեր քեզ օգնել։

—Բառե՛ր, բառե՛ր։ Է՛հ, ինչո՞ւս պէտք եթէ չես ուզեր ինձ օգնել, ինձ օգնել ի՞նչ բանի համար. ամէն բան լմնցած չէ։

—Ո՛չ։

—Իրա՞ւ։ Բոսթպէլի որդին դանակէն խլելու միջոց մը կիսա՞ւ։

—Թերեւս...

Պիսքառ սարսռաց, և ցցուելով.

—Ա՛հ, գիտես, Տիուլու, ըսաւ խուլ ձայնով, երկար ատենէ ի վեր կը ճանչնամ քեզի... և կրո՞ղ, կարծեմ թէ ուշարդիին մէջ մինակ քեզի կը սիրեմ... բայց մի՛ արհամարհեր զիս. տխմարութիւն է...

—Մտիկ ըրէ, Պիսքառ, յարեց Տիուլու լռութենէ մը ետք, եթէ քեզ եկայ, եթէ քեզ եկայ, եթէ նախ ես բերի ծաքին գատապարտութեանը լուրը, պատճառն այն է որ կուզեմ որ խիղճդ չծանրացուցնես այս զարհուրելի ոճիրովը։

—Մի՛ զմտիր, ըսաւ Պիսքառ հեգնութեամբ։ Օ՛հ, հանդարտ եղիր, բաւական ամուր է այդ բեռը տանելու համար։

—Մի՛ խնդար, Պիսքառ։ Այս օրուան ըրածդ սարսափելի բան է։ Աւարտելու չէ այս գործը։ Այո, գիտեմ ի՞նչ տանջանքներ տժգունած են ճակատդ և երեսդ փորած... բայց ծաք մեռնելու վրայ է...

—Ի՞նչ հոգ։ Զինքը չէ որ կը զարնեմ, իր մա՛յրը։

—Կին մըն է... զոր սիրած ես... զոր տակաւին կը սիրես... Այո, բովանդակ ատելութեանդ մէջ կը գուշակեմ այդ բուռն տրիվը զոր ժամանակը չէ մարած։ Լաւ ուրեմն, Պիսքառ, բարեկամս, եղբայրս, չգործած ոճրին համար կառափնատ ելլող զաւակն իր մօրը ցուցնելու անիրեղ ատրաքը մի՛ ըներ։

—Վարդապետի մը պէս կը քարոզես։

—Կը լսե՞ս զիս, Պիսքառ։ Քսան տարի արցունք վաղցուցիր այդ կնոջ աչքերէն։ Եթէ դուն տառապեցար, ան ալ չտառապեցա՞ւ, չկրե՞ց ամէն տեսակ անձկութիւն։ Պիսքառ, ես եմ որ չնորհ կը խնդրեմ ամոր համար և քեզի համար։ Պիսքառ, երբեք չես զգացած գթութեան ուրախութիւնները. անոնք մեծ են, գեղեցիկ են։ Ես վայրենի մարդ մըն եմ։ Լաւ, երբ պատահած է որ բարի ըլլամ, կը կարծէի թէ կրկին կ'ապրիմ։ Պիսքառ, բաւական լուծեցիր վրէժդ. կը պաղատիմ, մեր հին բարեկամութեան բոլոր ուժովը կը խնդրեմ, բարի եղիր. ազատէ ծաքը։

—Ե՞ս... ծաքը ազատեմ։ Օ՛հ, տխմար ես։ Ինչո՞ւ ուրեմն չես խնդրեր որ մօրը բազուկներուն մէջ նետեմ զինքը։ Է՛յ, ա՛լ կ'օգտէ։ Կը ճանչնամ քեզի, կ'ըսես։ Արդ գիտես թէ իմ որոշումներս անդարձ են։ Մինչեւ ծայրը պիտի երթամ։

Տիուլուֆէ, որ զրէթէ ծնրադրած էր աւազակին առջեւը, ցցուեցաւ.

—Պիսքա՛ռ, զգուշացիր, գոչեց։

—Հէ՞, գոչեց Գայլերուն իշխանը։ Ի՞նչ կ'ըսես...

—Ես կ'ըսեմ թէ, յարեց Տիուլու, չիպ չիտակ և հաստատուն կենալով, և աչքը մարձելով Պիսքառի աչքերուն մէջ, կ'ըսեմ թէ ժամանակ է վերջ մը դնելու. վերջապէս պէտք է ըսեմ ինչ որ ունիմ սիրտս վրայ։ Կին մը սիրեցիր որ ոչ քու դատակարգէդ էր, ոչ ատիճանէդ. անոր համար դուն ծառայ մըն էիր. չէր կրնար քեզի սիրել։

Պիսքառ իր կծկուած եղունգներովը կուրծքը կը ճանկռտէր։

(Շարունակելի)

ՊՐԱԶԻԼԻՈՅ Հանրապետութեան նախագահ Բէյլիօդօ Մարեշալ Միայեալ Նահանգաց Հանրապետութեան նախագահին ծանոյց Զախակողմեանց յարուցած պայքարին վերջ դանելն, (ինչպէս հեռագրէն ալ իմացանք) և կառավարական կուսակցութեան բացարձակ յաղթանակն, որոյ շնորհիւ ամէն կարգեր և կանոններ վերահաստատուած են։ Պարտեալ կուսակցապետք ապաստանած են փոլթուկէյ և անդ։ մնարտանաւորը։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ.—Իտալիոյ Երեսփ. ժողովը մերժեց այն ծրագիր որով արտօնութիւն կը խնդրուէր պարգեւաւոր փոխառութիւն մը հանելու՝ 1895ին ի Հռոմ տեղի ունենալիք Արուեստահանդէսին ծախքն հայթայթելու նպատակաւ։ Խորհրդարանին այս որոշման վրայ Արուեստահանդէսն իսկ կասկածելի կը դառնայ։ զի թէպէտ մէկ միլիոն ֆրի ստորագրութիւն խոստացուած էր, 20,000 ֆր.ը միայն ներկայացուեցաւ։ Հռոմայ բնակիչք չատ նեղացած են։ զի Խորհրդարանին որոշումն իրենց քաղաքին տնտեսական բարգաւաճման դէմ հարուած մը կը նկատեն։ Ուստի, զանազան արհեստական դասակարգեր յայտարարութիւններ հանեցին, որով կը պատխարակեն այս քուէն։ Արուեստահանդէսը պիտի կազմակերպուէր Հռոմ մայրաքաղաքին իտալեան թագաւորութեան անցնելուն 25րդ տարեդարձին առթիւ։ Խորհրդարանին մեծամասնութիւնը թէեւ մեծապէս համակիր է այս գաղափարին, բայց վիճակահանութեան (բիլանդօ) մոլեռանդութիւնն այնքան վնասակար կը նկատէ որ իւր քուէով ուզեց հակադրել թէ տարբեր մեթոտ մը պէտք է գտնել Արուեստահանդէսին ծախքերն հայթայթելու։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Քաղաքական ժողովը երէկ գումարուեցաւ Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ եւ հետեւեալ որոշումները տուաւ։

1. Ժողովը նկատողութեան առնելով Տրապիզոնի, Պասրայի, Նիկոմիդիոյ Էջմէ գիւղի եկեղեցիներուն, ինչպէս նաեւ Տիվրիկի դպրոցին շինութեան եւ նորոգութեան խնդիրները, կարեւորը տնօրինեց։

2. Ուսումնական Խորհրդոյ կողմէ մատուցեալ յայտագրի մը վրայ, ժողովը որոշեց արտօնել Խոտիւղի թաղական խորհուրդը՝ Նեղսէսեան վարժարանի ելեւմտաբերն բացը գոցելու համար հանգանակութիւն մը կատարել, եւ Տնտեսական Խորհրդին յանձնեց օրինական գործողութիւններուն կատարումը։

3. Երուսաղէմի Ամեն. Ս. Պատրիարքը տեղեկագրով մը ուղարկած էր Ս. Ամոռուն քառամեայ մասակարարութեան հաշուեցոյցը։ Ժողովն որոշեց հարկ եղած կանոնական գործողութեան կատարումը։

4. Տնտեսական Խորհրդոյ կողմէ մատուցեալ յայտագրի մը վրայ, ժողովը՝ Բուսէլի-Հիսարի եկեղեցիին գործերը վարելու համար առժամանակեայ թաղական խորհուրդ մը կազմեց, որուն անդամներն են.

Գրիգոր էֆ. Տօնէլեան
Յարութիւն » Ալթըփարմաքեան
Յակոբ » Փափազեան
Գրիգոր » Թրնտրլեան
Ստեփան » Խարբուղեան

5. Ժողովը խորհրդակցութիւններ կատարեց Ուսումնական Խորհրդոյ հետ ազգային վարժարաններու վերաբերեալ խնդիրներու վրայ եւ կարեւորը տնօրինեց։

Ժողովն զբաղեցաւ նաեւ յարաբերական այլեւայլ խնդիրներով։

Տնտեսական Խորհուրդն ատենապետութեամբ Մելիքեան Եղիազար էֆ.ի իւր սովորական նիստը գումարելով երէկ ի խորհրդարանի Ղալաթիոյ, ի միջի այլոց զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով։

1. Բուսէլի Հիսարի Ս. Սանդուխտ եկեղեցոյ նախորդ թաղական խորհրդոյ հը բաժարականն վարչական որոշմամբ ընդունուելէ յետոյ՝ նոյն եկեղեցոյ ուս վարժարանի մատակարարութիւնն մէկ ամսոյ համար յանձնուած էր Տօնէլեան Գրիգոր, Ալթըփարմաքեան Յարութիւն և Փափազեան Յակոբ էֆ.ներու, որոնք արդիւնաւոր պաշտօնավարութենէ մը յետոյ այս անգամ իրենց հրաժարականն մատուցած լլնելով և Տնտեսական Խորհուրդն նկատելով որ յիշեալ էֆէնտիներու ջանից շնորհիւ թաղին գործերը կարգադրուած եւ եկեղեցին ու վարժարանն իրենց նախկին բարեկարգ վիճակն ընդունած են, կոչում ըրաւ իրենց բարեպաշտական զգացմանց և մեծ աշխատութեամբ յաջողցաւ համոզել զիրենք շարունակել իրենց պաշտօնն, անդամակից տալով իրենց նաեւ Ֆինդիկեան Գրիգոր և Խարբուղեան Յարութիւն էֆէնտիներն և սոյն կարգադրութիւնը տեղեկագրեց Վարչութեան ի վաւերացումն։

2. Սամաթիոյ Նոր Թաղի առժամանակեայ թաղական խորհուրդն խմբովին հրաժարած և Քաղաքական ժողովը՝ Տնտեսական Խորհրդոյ յանձնած լինելով լսել թաղական խորհրդոյ բացատրութիւններն և վարժարանի շէնքի մասին հարկ եղած բանակցութիւնը կատարել Սանդալճեան Բարսեղ էֆէնտիի հետ, Տնտեսական Խորհուրդը հարկ եղած բացատրութիւններն ստանալէ և Սանդալճեան Բարսեղ էֆէնտիի հետ բանակցելէ յետոյ եկեղեցին ու վարժարանն անխնամ չթողու համար առաջարկեց Քաղաքական ժողովոյ առ ժամանակեայ թաղական խորհուրդ մը կազմելու տնօրինութիւն տալու։

3. Պէյքօզի թաղական խորհուրդն թաղին. վարժարանի շինութեան ի նպաստ յառաջադոյն Վարչութեան կողմէ որոշեալ ժապաւինեալ տուարն խնդրած լինելով, որոշուեցաւ տալ խնդրած տուարը։

4. Զրաղեցաւ Պալատցի Տիկին Սրբուհի Գրիգորեանի և Սամաթիացի գաֆաֆ Հաճի Յարութիւն աղայի կասկածի խնդիրներով և կարեւորն տնօրինեց։ վաւերացուց Սամաթիոյ Ս. Յակոբ եկեղեցոյ մատակարարութեան հաշիւները։

ՀԵՆՈՒՄԻ ՀՈՒՐՆՔ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.—Սանիյէի երկրորդ ասիճան տրուեցաւ Տրապիզոնի թաղապետութեան ժողովոյ անդամներէն Աասիլլանի էֆէնտիի։

Բաղիսասոիճան Մասուսեի վարչութեան արկղակալի օգնական Պօղոս էֆէնտիի։

Երրորդ կարգի օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Սէլանիկի սերպիական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Վիլօթիչի և Սկիւպի հիւպատոս Պ Սթանքօվիչի։

Երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ ֆրանսական դեսպանատան խորհրդական Պ. տը Լա Պուլինիէռի կնոջ։

ԽՐԴԱՅԻ ՇԷՐԻՖ.— Այսօր, Բամազան ամսոյ 15րդ օրն, հանդիսաւոր կերպով կը կատարուի Խրդայի Շէրիֆի հանդէսը։

Վեհ. Սուլթանն այսօր փառաւոր հանդիսիւ Թօփ-գապու պալատը կերթայ յայցելելու։ Մարգարէին նուիրական վերարկուն։

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ.—(Պաշտօնական Զեւոցում) Մարտ 8ի երեքշաբթի օրուան ժամ 6էն մինչեւ մարտ 9 ի չորեքշաբթի օրուան ժամ 6, մայրաքաղաքս մէջ քոլերայէ էնը դէպքեր պատահած են, որոց երէքը մահացու։ Առաջուան բրոնուածներէն երէքը մեռած են և դն ապաքինած է։ Առասիկ մանրամասնութիւնները.

Թաթավլա՝ Սինէմքէօյ՝ մէկ։ Ֆիլօմէն Նշանեան։

Թարապիա՝ մէկ։ Ալի Օսման (ոստիկանութիւնը)։ Դեռաց։

Պէյոիլքարէ՝ մէկ։ Եուսուֆ Ալի (աղիսարանի գործաւոր)։

Պաղչէքօյ՝ մէկ։ Զմարաղտա, Դեռաց։

Բերա՝ Էմին Ճամի՝ երկու։ Դաթինա և Մարիոս։

Մօմխանէի առջեւ խարսխած նաւէ մը՝ մէկ։ Վասիլ Անկէլի (նաւաստի) Դեռաց։

Լանկա՝ մէկ։ Ճօրճի Անտրէա (առաղձագործ)։

Այնալը Զէյտ՝ մէկ։ Վասիլ Թէօլոգոս (գինեգործ)։

Առաջուան բռնուածներէն մեռած են.

Ղալաթիա՝ մէկ։ Սբիրօ Տիմիթրի։

Սարբեար՝ մէկ։ Մուսթաֆա Մէհմէտ (ոստիկան)։

ԲԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ պաշտօնատան մէջ յանձնաժողով մը կազմուած է, որպէս զի մայրաքաղաքիս այլ և այլ տեղերուն մէջ գտնուած խաղախորդարանները միացուելով մէկ տեղ մը փոխադրուին։ Այդ միջոց իբր նախզուշութիւն ձեռք պիտի առնուի որպէս զի հիւանդութեան առեն դարշահոտութեանց առաջքն առնուի։ Յանձնաժողովը կը կազմեն Քաղաքապետութեան երկրաչափ Մէհմէտ էֆէնտի և նոյն պաշտօնատան ժողովոյ անդամներէն Անտոն ու Մէհմէտ Բեամիլ էֆէնտիները։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ պաշտօնէից ընտրութեան յանձնաժողովն երէկ ի նիստ գումարուեցաւ ընդ նախագահութեամբ նախարար Վսեմ. Նազիֆ փաշայի եւ մէկ քանի գաւառաց համար հաշուակալներու ընտրութեամբ զբաղեցաւ։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ դեսպան Սըր Ֆիլիբ Բըրրի զբօսական պտոյտի համար այսօր դեսպանատան պահականաւով Մուսանիա պիտի երթայ և անկից ալ Պրուսա։ Զեռնհաս իշխանութեան կողմէ հրահանգ տրուած է Պրուսայի կուսակալութեան որ թէ Մուսանիայի և թէ Պրուսայի մէջ հարկ եղած պատիւներն ըլլան անգլիական դեսպանին։

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ ռուսական նաւատորմէն Նիկոլ Ա. ու Բոգդ Աղջ զրահաւորներն և շրջուն մարտանաւ մը երէկ Իզմիրի նաւահանգիստը ժամաներ են։

—Նոյն նաւահանգիստը գտնուող ֆրանսական չորս մարտանաւեր երէկ մեկներ են Բիսոի ճամբով Սամոս երթալու համար։

ՆԷԼԼՐՈՒՅԻ տօնին առթիւ մայրաքաղաքս գտնուող պարսկական դաղթականութեան երեւելիք շնորհաւորութեան հեռագիր մը ուղղած են Պարսից Նասրէտտին Շահին։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ կուսակալ Միւնիր փաշա ընդարձակ ծրագիր մը մատուցանելով Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, արտօնութիւն խնդրած է որ նահանգին մէջ խճուղիներու աշխատութեան փոխարէն առնուած դրամներէն գոյացեալ հարիւր հազար ոսկին՝ իբրեւ փոխարէն որոշուի այն ծախքերուն, որք պիտի ըլլան մեկ քանի ճահիճներ չորցնելու, անտառները ընդարձակելու և արդիւնաւորելու նպատակաւ զանազան տեսակ տունկեր բերել տալու, մանաւանդ Միխալըճ գետը մաքրելով նաւարկելի ընելու և այլ հանրօգուտ անհրաժեշտ շինութիւններ կատարելու համար։ Ն. Բարձրութիւն այդ ծրագիրը յանձնած է Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան՝ արհեստական տեսակէտով քննելու համար։ Նոյն նախարարութեան ժողովն սկսած է խորհրդակցութիւններ կատարել այդ ծրագրոյն վրայ։

ՇՈՒԼՏԱԿԱՆ դեսպան Սթէնպոք կոմսը նախընթաց գիշեր հայկերոյթ մը տուաւ հոլանտական դեսպանին մեկնմանը առթիւ։ Ներկայ էին Սըր Էտկար Վինսընդ և իր կինը, տիկին Զիրկի և Պ. Քորպէթ։

Հայկերոյթէն ետք, Սթէնպոք կոմսուհին մէկ քանի բարեկամներ ընդունեց։

ԱՆՏԱՌԱՑ, հանքաց և երկրագործութեան նախարարութիւնը տեղեկանալով որ Այտընի նահանգին Մէբրի անուն տեղը չահագործումը Պ. Բաթէլսընի յանձնուած քրօմի հանքին սահմանէն դուրս գտնուած տեղերէն հանածոյք կը հանուին, յետ քննութեան այդ հանածոյները կայս. կառավարութեան անուամբ գրաւել տուած է։ Ագիից զատ, ըստ օրինի, զրամական տուգանք մը եւս պիտի առնուի։

ՀԱՍԻՊ ՊԷՑ, օսմանեան նախորդ ընդհանուր հիւպատոս Թիֆլիզի, որ Թէհրանի օսմանեան դեսպանատան խորհրդական կարգուած է, ի մօտոյ իւր նոր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

ԱՏԱՆԱՒ Գօլան գաւառին Միւֆթի կարգուած է Ֆէյքէի Միւֆթի Ահմէտ էֆէնտի։

ՆԻՇԱՆ գաւառին նորընտիր կառավարիչ Իպրահիմ փաշա մէկ քանի օրէն ճամբայ պիտի ելնէ իւր պաշտօնատեղին երթալու համար։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ բարձրագոյն վարժարանի շրջանաւարտներէն տասնըմէկը, զինուորական կրթական ժողովոյ որոշմամբ, սպայակոչին մէջ ընդունուած են։

ԻԶՄԻՐԻ թաղապետութեան նորընտիր ժողովը հետեւեալ անձերէն կը բաղկանայ. Գատըղտէ Լտհէմ էֆէնտի, Էմին պէյ (նախորդ նախագահ նոյն ժողովոյ), Պաղեէօղեան Մատթէոս էֆէնտի, Ալի պէյ, Բաղրպ պէյ, Սիւլէյման էֆէնտի, Շերէֆ փաշա, Կէօրամանօղլը, Խաչիքօ, Քէչհա օղլը, Քօսթաքի էֆէնտի, Անտրիքիտի, Նիսիմ Խապիճ, Սպարթալեան Թագոր էֆէնտի, Թիմուրճը Հաճի Մէհմէտ էֆէնտի, Մօլէ Սալա, Նիքիլ Լուքա, Արապեան, Սպարթալեան եւ Սապրի պէյ։

—Իզմիրէն կը գրեն թէ անցեալ շաբթու նահանգին մէջ անձրեւներ տեղացեր են, որք գոհունակութիւն պատճառեր են երկրագործներուն։

ՏԷՖԹԷՐԽԱՆԷԻ վերատեսչութիւնը մարտ 1էն սկսած է ի գործ դնել այն որոշումն, որուն համեմատ կալուածագիրք ֆէլէկրան թուղթի վրայ պիտի գրուին։

ԼՈՆՏՈՆԻ ապահովագրական ընկերութիւնք Հռոդոսի և Քալիմնոզ կղզւոյն մէջ մասնաճիւղեր հաստատելու համար ձեռնարկներ ըրեր են, սակայն Թարլիֆ կիմանայ թէ Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնը չէ արտօնած և ըստ այնմ հրաման տուած է տեղական կառավարութեանց։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ դեսպանատան պահականաւը Քօլչաք Նիքօլայէֆ ուղեւորած է, ուր անոր նաւաղները պիտի փոխուին։

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ Թոչակի Վարչութիւնը ամսաթոշակներ յատկացուցած է Հիճազի նախկին կուսակալ վախճանեալ Հասան Ճէմիլ փաշայի և թաղապետութեան Ա. չրջանակին նախագահ Բաշիտ էֆէնտիի ընտանեաց։

ԿԱՐՆՈՑ Բասէն, Դերջան, Քրլի, Խնուս, և Թօրթօմ գաւառակաց Նախիներու ամսաթոշակաց վրայ յաւելումներ եղած են։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ և Թղթատարական վերատեսուչ Հասան Ալի էֆէնտիի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը ի նիստ գումարուեցաւ երէկ նոյն պաշտօնատան մէջ և Թղթատարական գործառնութեանց վրայ խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ԹԷՆԷՏՕՍ (Պոզչա Ատա) կղզւոյն մէջ շերամաբուծութիւնը զարգացնելու համար, Հանրային Պարտուց Վարչութիւնը թթենիի երկու հազար տունկեր ինչպէս նաեւ երկու ունկի շերամի հունտ ղրկած է նոյն կղզին։ Այդ տունկերու մէկ մասը տիպար արտին մէջ պիտի տնկուի և մէկ մասն ալ իտարէի ժողովին միջոցաւ փափաքողներուն պիտի արուի։

ԲԵԴՐՊՈՒՐԻԳի մէջ կառուցանելի մզկիթին համար ցարդ քսանրկինգ հազար ռուպլի հանգանակուած է և հանգանակութիւնը կը շարունակուի։

ՍԷՆԱՑԻ վարժարանին տեսչութիւնն որոշած է նոյն վարժարանի աշակերտաց ձեռարուեստի արտադրութիւններն ցոյց դնել Պայազիտի մզկիթին բակին մէջ։

ՄԻՐԲՈՊԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ աշխատանոցին յատուկ շէնքերու կառուցումն աւարտած ըլլալով, բացումն ի մօտոյ տեղի պիտի ունենայ։

ԿԻՒՄԻՇ ՍՈՒԻ զօրանոցը՝ կայս. Իրատէի մը համաձայն՝ պիտի նորոգուի։

ԲԱԹԱԹԷՍ, — Անտառաց, հանքաց և երկրագործութեան նախարարութեան կողմէ գնուած 45,000 քիլօ բաթաթէաները Պոլսոյ մաքստատունը բերուած են։ Այդ բաթաթէաներ այն նահանգները պիտի ղրկուին, ուր հողն այնչափ յարմարութիւն չունի արմտիքներ բուսցնելու, և ձրիաբար պիտի բաշխուին կարօտ երկրագործներուն։

ՀԵՆԵԼԱՆԻ.—Օսմ. Կայս. Պանքային ընդհանուր տնօրէն Սըր Էտկար Վինսընդի նախագահութեամբ քլիւպ մը պիտի կազմակերպուի հեծելանուագներու համար։

ՈՃԻՐ.—Առջի գիշերն ի Լանկա Սաբաֆիմ անուն նպարավաճառի աշակերտ մը մարդու մը հետ կռուի բռնուած էր և Լազարի անուն ուրիշ անձ մը միջամտել ուզեց։ Սարաֆիմ դաշոյնով մը վիրաւորեց Լազարին և փախչելու պահուն ձերբակալուեցաւ։

—Նախընթաց գիշեր Ղալաթիոյ Ամերիկա թատրոնին առջեւ Եօրկի անուն գործաւոր մը կռուի բռնուեցաւ իր արհեստակիցներէն Սէրասքիր հետ և գլխէն ծանրապէս վիրաւորեց զայն։ Եօրկի ձերբակալուեցաւ և վիրաւորեալը հիւանդանոց փոխադրուեցաւ։

ԱԶԴ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՅԻ

Օսմ. Կայս. Պանքային կողմէ (Կ. Պոլսոյ գործակալութիւն) շրջաբերութեան հանուած Օսմ. պարտաթուղթերը կը վաճառուին Պ. Ալեքսանդր Ծանէթիոյի քով, Գալաթէօյ, թիւ 12։

Կ. Պոլիս, 19 մարտ 94

ՍՏՈՒԴԱԲԱՆԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ
ՀԱՅ ԼԵԶՈՒԻ

Ակադեմիական

Տ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ա. ՔԱՀԱՆԱՅԻ ՀԻՒԼՔԷԱՐՊԷՅԷՆՏԵԱՆ

Ներունազարդ եւ բազմահմտաւ Տ. Հիւնքեարպէյէնտեան հոր սոյն պատուական երկասիրութիւնը, պսակեալ «Մահակ Մեսրոպեան» մրցանակով, լոյս տեսած է մարուր տպագրութեամբ եւ 400 մեծադիր էջերէ բաղկացեալ։

ՍՏՈՒԴԱԲԱՆԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆը, արդիւնք լեզուաբանական (Linguistique) խորին հմտութեան ու երեւելի համբերատար վաստակոց կուգայ հայ դպրութեան մէջ մեծ ու կարեւոր պակաս մը լնու՛ր, լուսաբանելով հայ լեզուէ բազմաթիւ բառեր՝ ըստ ծագման եւ կազմութեան բոլոր լեզուաց՝ Պարսկին եւ Յոյնին՝ որով ո՛չ միայն կարեւոր ծառայութիւն մը կը մատուցանէ մեր չքնաղ լեզուի ուսումնասիրութեան, այլ եւ առիթ կ'ընծայէ հայ լեզուագէտներու հետազօտութեանց։

Կը վաճառի ի գին կէս Օսմ. ոսկւոյ

կեդրոնատեղին է, կ. Պոլիս, «Կեդրոնական զբաւուն» Զարմարձրար թիւ 59, եւ ի Բերա, Թիւնէլի դիմաց «Զափիատէ»ի զբաւուն։

983 5—20

Ա Զ Դ

Արդէն բնաւ տարակոյս չիկայ թէ մաքուր, հին եւ գիտականապէս պատրաստուած ճշմարիտ քունեաքի գործածումը առողջապահական միջոցներէն մէկն է ընդդէմ այն համաճարակին որ կը տիրէ մայրաքաղաքիս ինչպէս նաեւ ամբողջ Եւրոպայի մէջ։

Հոս հարկ չիկայ ի մէջ բերելու Եւրոպացի երեւելի գիտուններու կարծիքներն այս մասին։ Այդ նեղութենէն կ'ազատէ ձեզ գործածումն այս ըմպելիքին զոր այս երեւելի գիտունք ներմուծած են հնտախտային հիւանդանոցներու մէջ եւ իրենց խորհրդովը տարածուած է հասարակութեան մէջ։

Քաղաքակիրթ աշխարհի կեդրոնին մէջ կատարուած կրկին փորձերը իրօք ապացուցած են թէ քունեաքը անակ կազդուրիչ տարրեր կը պարունակէ որ կազմը կը պահպանէ անիծեալ ախտին կանխատրամադրութենէն եւ անշնաս կ'ընէ առաջին յարձակումները՝ քիչ չատ մեղմելով անոր ծանրութիւնը։

Բայց որպէս զի այս հրաշալի ըմպելիք առաջ բերէ իր բարերար արդիւնքը պէտք է որ քունեաքին տեսակն ու տարիքը երաշխաւորուին։

Ծանօթ է հասարակութեան թէ միակ քունեաքը որ կ'ընծայէ այսօրինակ երաշխիքներ ԹՐԻԲՈՍ քունեաքն է, իր նախնական նիւթին գերիվերայութեանը, իր գիտական անգաղտաղտելի պատրաստութեանը, ինչպէս նաեւ իր առնուազն վեց տարուան հին արտադրութեանը պատճառով։

Իր մեծ սպառումն յԵւրոպա, մանաւանդ ի Ֆրանսա որ ստացած է ոսկի չափքարաններ տիեզերական ցուցահանդէսներուն մէջ, լաւագոյն ապացոյցն է։

50,000 ֆրանքի պարգեւ մը կը տրուի այն անձին որ ապացուցանէ թէ ուրիշ քունեաքներ ունեցած են նոյն պատուոյ նշանները Եւրոպայի մէջ։

Ամեն տեղ առանց նախապատուութեան ուզեցէք ԹՐԻԲՈՍ քունեաքը, եթէ կուզէք ձեր առողջութիւնը պահպանել ընդդէմ ձեզ սպառնացող վտանգին։

Մեծ ուշադրութիւն կը յանձնարարուի կեղծերու դէմ։

Թուքքիոյ գլխաւոր գործակալները ՏՈՒՔԱՍ հղբարք, Ղալաթիա, Ալիքսիատի խան, թիւ 17։

ՏՈՔԹԷՕՌ Ե. ՄԱՍԻՍ

ԲԵՐԱ, ՇԻՇԼԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 21

(Ծանոթ դեղագործաց մօտ)

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր կէս օրէն վերջը ժամ 7էն 10։ չորեքշաբթի օրերը ձրի, Ներքին ամէն հիւանդութիւններէ զատ մանաւանդ կը դարմանէ ստամոքսի, աղիքներու և ծննդավիրական գործարանաց հիւանդութիւններն։ 928 16—26

Վակտրան

ԼՈՆԴՈՆ, 10 Մարտ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՒՆԱՅԻՆ

3 տոկոս Լոնտրայի վրայ	110 ½
3 » Ֆարիզի »	22 75

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊՈՒՆՈՒՆՔ

Երկկ երեսկայ գայ. (Մինայ. Դ. Մէրիլ)	26 09
Բեկայի մէջ	— —
Ռուսական դարձուածք	26 09
Կէս օրին	26 09
Թանգիրատ Օսմանիէ երկկ երեսկայ	— —
» » ժամ 5ին	— —

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԱՐԺԱՐԿԻՆՔ

Քսանամեայ Պրիմ	38
» » » »	36 75
» » » »	27 30

ԲԱՆԿԵՏՈՒՄՈՒԹ

Մասիվ Ամենայայ Հնգկ. էր.	— —
Քրէտիտ Ամենայայ » »	7 20
Պանք տը Ֆրանս	3 05
Օսմ. Շանժ է Լոնտրա » »	4 10
Բէժի Օսմ. Ոսկի	19 34
Թրանսէյ » »	575
Սամսանովագր. Ընկ » »	310
Բուսէլիի Երկանուղի Ֆր.	108 25
Բաղչեկեղեցի Հարիսմամ	39

ԸՆԹԱՑՔ ԴԱՏՈՅ

Օսմանեան ոսկի զրշ.	100
20 ֆրանքանոց »	87 30
Անգլիական ոսկի »	110 15
Մարք Դանմանական ոսկի »	107 10
Ռմբէրայ »	90
Ֆրիմից »	51 15
Իտալ Սովրանտ »	8 52
Մէճ. արծաթ (տարբ.) »	108 04
Մանր արծաթ »	103
Մէճիտիէ »	97
Թասֆիյէ »	5
Տոկոս Ղալաթիոյ Սարարանի »	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՖԱՐԱՄ

ՓԱՐԻԶ, 21 Մարտ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	99 32
» » Նոր 3 %	106 65
Օսմանեան բանսոլիտ Սէրի Դ.	23 75
Օսմ. մաքս. արժեանգիր	501 25
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890)	470
Օսմանեան Երկանուղի	107 87
» Բէժիի բաժնեանուղիք	450
Պանք Օթօման	627 81
Ֆրէտի Լիանէ	787 50
Իտալական Ռանթ 5 %	76 65
Եգիպտական միացեալ	523 43
Զէք Լոնտրայի վրայ	25 230
Դասանիչ Օսմանական թղթադրամ	437 50

ԼՈՆԴՈՆ, 21 Մարտ

Անգլ. բանսոլիտ	99 75
Սէրի » » Դ.	23 56
» » Ե.	58
» » Բ.	36 75
» » Գ.	24 75
Օսմ. փոխառութիւն 1871	104 75
Փոխառութիւն 1877 Տէֆթէրս Լոն	103 75
Պանք Օթօման	15
Այտընի երկանուղի	13 50
Դասպայի երկանուղի	15 75
Եգիպտական միացեալ (Ինիֆիյէ)	103 87
» առանձ. (բրիմիէրժիլ) 1890	—
Տսմանիալ (փոխառ. Ռոչիլտ)	104 75
Հելլենական 5 %	28
Փոխանակութիւն Քալիֆ վրայ	25 386

ՎԻԵՆՆԱ, 21 Մարտ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	124 85
» Փարիզի	49 45
Օսմանեան Բէժիի բաժնեանուղիք	218 20
» Երկանուղի	51 80

ՏԻՐԻԿ, 21 Մարտ

Օսմանեան Երկանուղի	102
Օսմ. Բէժի	— —
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 365
» Փարիզի »	80 70

ՐԱՐԻԶ ԹԻԹԻՒ ՊՈՒՐՍ

ՐԱՐԻԶ, 21 Մարտ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	99 40
Եգիպտական միացեալ	523 75
Օսմ. բանսոլիտ Սէրի Դ.	23 75
Օսմ. երկանուղի	108 50
Օսմ. Բէժի	— —
Օսմ. մաքս. արժանագիր	— —
Բրիօրիթէ Թիւրք	— —
Պանք Օթօման	627 50

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐ

ԵՒ ԻՒՐ ԴԻՒՂԵՐԸ

Ա.

Տիարպէքիր իւր յարակից գաւառներով կը կազմէ Առաջնորդական ընդարձակ վիճակ մը, որ ամէն կերպով հոգեւոր հոգածութեան կարօտ է և անմիջական պէտք ունի։ Գաւառակներէն ոմանք ունին բազմաթիւ գիւղեր, յորս կը բնակին մեծաւ մասամբ քրդախօս հայեր, յորոց բազումք զուրկ են դպրոցներէ և հոգեւոր մատակարարներէ, առ ի չգոյէ եկեղեցական պաշտօնէից։ Թէեւ տեղ տեղ կան հայ քահանայք, որոց թիւը անցեալ տարուընէ բաւական ստուարացած էր նորաւոր ձեռնադրութիւններով՝ բայց ըստ առածին՝ լաւ է մէկ՝ աղէկ քան շատ և վատ։ Քահանաներ տեսայ, որք ուղիղ գրել և կարդալ անգամ չէին կրնար։ շատեր կան, որ մեքենաբար ուսած են եկեղեցական ասացուածքներ, և եթէ տեղ տեղ գտնուին քիչ շատ բանգէտ հոգեւորականք, անոնք ալ կաթիլ մը ջուր են անապատին մէջ։ Քրդախօս գաւառակներն են գլխաւորաբար Սլիվան, Պարավա, Պշերի և այլն։ Այս տեղեր հայ Քրիստոնեան միայն կարելի է ճանաչել եկեղեցւոյ սեմէն ներսը, ինքզինք խաչակնքած պահուն։

Հրապարակային ամէն սովորոյթք, լեզուն են. տարբեր չեն օտար ազգիներէ և ցաւալի է տեսնել որ տակաւ տակաւ կը սառի, կ'անհետանայ այդ տգէտ հայերու սրտերէն իրենց պապենական ջերմ կրօնասիրութիւնը, անկեղծ եկեղեցասիրութիւնը, կրօնական հոգեկան զգացումներն հոգեւոր մխիթարութենէ զուրկ գտնուելնուն պատճառաւ։ Տեղ տեղ այլազգաւան քարոզիչներ ալ պակաս չեն զանոնք խլելու փախցնելու մայրենի եկեղեցւոյ գրկէն։ ժամանակ մը առաջի կարգ անցած էր Ներքին դաշտի հայ ժողովրդեան ջերմեռանդ կրօնասիրութիւնը, Լուսաւորչայ հաւատին վրայ ունեցած հոգեկան և սրտագին անկեղծ զգացումները, ամէն ժամ, անընդհատ եկեղեցի յաճախելն, առավանօթայս, առ եկեղեցիս և եկեղեցականս ունեցած սէրն եւ յարգանքն։ Ուստի ինքնովին յոյժ գոհ էի, երբ առաջին անգամ կը մտնէի Սլիվան, յուսալով գտնել մեր բարեպաշտ և կրօնասեր նախնիքներէ մնացած այս օտարախօս, այլ ճշմարիտ հայ լուսաւորչական գիւղացիները։

Ճապաղուրէն մեկնելով՝ շաբաթ երեկոյ մը կը հասնէինք Ներքին դաշտի հայաբնակ գիւղերէն մին, երեկոյեան ժամերգութենէ առաջ, և կը հիւրընկալուէինք տեղւոյն տէրտէրին կողմէ։ Որչափ որ առաւօտեան տեղատարափ անձրեւներ, սարսուռ և հովիր մեզ չատ նեղացուցին և յոգնեցուցին ճանապարհին, բարեբաղդ էինք, սակայն, որ միջօրէին յետոյ ամպերը իրենց կծիկը դրին, գաղրեցան սիւք և հողմունք, և արեգակը կապոյտ երկնակամարէն սկսեց թափել եղկիքի սարերուն վրայ իւր բարերար ճառագայթները և մենք լուսով արեւով կը հասնէինք մեր ծանօթ գիւղը։ Քիչ մը հանդիստ առնելէ յետոյ՝ եկեղեցւոյ կոչնին սկսաւ տրխկտխկալ, տէրտէրն ոտք ելաւ, ես ալ հետեւեցայ իրեն։

Եկեղեցին միջնադարեան շէնք մը կը համարուէր, հինցած, ծերացած, վերուվարը խոնաւ և մութ, տիպար գիւղական եկեղեցւոյ։ Զէթի ճրագ մը կար՝ այն ալ հին, կոտրած. նուազկոտ լոյս մը հազիւ կը պլպլար Ատենի ժամագրքին վրայ, դիւրացնելու մեր ակնոցաւոր տէրտէրին ընթերցանութիւնը։ Եկեղեցւոյ յատակը բնական պարզութեան մէջ՝ մերկ էր, ոչ փսիաթ և ոչ որևէ սփռոց, ոչ միայն վարը, այլ դասն ալ, այլ սեղանն ալ։ Աղքատիկ մշակի աղքատիկ ժամ։

Հին կապերտի կտոր մը կար տիրոջ սեղանին առջեւ, և երկու փսիաթի կտորներ, աջ եւ ձախ դասերն։ Երկու բան չկրցի գտնել իմ փափագանացս հակառակ։ Ս. Եկեղեցւոյ շինութեան յիշատակարանը, որոյ նմոյշն անգամ չկար իւր չորս կողմն։ Բ. Ժողովրդական համաւաքեալ ջերմեռանդութիւնը։ Շաբաթ երեկոյ կիրակնամուտ է, Հայ գիւղացու աղօթքի նուիրական ժամն։ Կիրակնամուտ այն աւանդական կրօնական ժամն է, որ ատեն երբ ժամկոչին, կամ կոչնակին ձայնը սկսի նշանել եկեղեցւոյ տանիքէն, հայ քրիստոնեայն կը պարտի անմիջապէս խաչակնքել, արձակել արտին մէջ թափրող և հիւքսած եզներն, ձգել մանը, մանդաղը, մանկեռը, գերանդին, փոցխը եւն. եւն։ Հայ

նաղան տեղեր, ձեռագործնին վաճառելու։ Տեղացի Քիւրտերէն մաս մը տեղեակ են կատաւագործութեան արհեստին, և բամբակի առեւտուրը սոյն կողմերը պէտք եղածին չափ բանուկ է։ Ի դէպ է յիշել մշեցիներու անտարբերութիւնը բամբակի մշակութեան կարեւոր պէտքին նկատմամբ. շատերը 10 փարայի կարօտ են անմիջական պէտք մը հոգալու. և սակայն տիպեալ են պարտքով պուրտքով և ծանրագնի ձեռք բերել մէկ մէկ կտոր լաթ՝ մերկութիւնին ծածկելու համար. դժբախդաբար տակաւին չկրցին տեսնել իրենց արգաւանդ հողերուն բամբակի արդիւնաւոր խողակը, և դեռ Մշոյ կանայք չգիտցան ճախարակի սեռն ու ապիտակը՝ մէկ մէկ շաբիկ պատրաստելու ոտնէ գլուխ մերկ իրենց երախանց, որ արեւէն կ'այրին, ու ցուրտէն կը խաշին։

Ոչ նուազ շահեկան են և այգիքն Լիճեի ու Հայնեի։ Տեղացիք սովորած են անոնցմէ պատրաստել իրենց ճաշակին առատ գինի և օղի, +ությունի (բէքմէզ), պաստեղ, չամիչ, հնձր (վերջինս կը պատրաստեն ընկոյզի կեղեւներէն և պաստեղէն), և այլն, որք մրգավաճառութեան մէջ բանուկ տեղ մը կը գրաւեն և կը զրկուին մօտակայ գաւառներն։ Որչափ որ այգեգործ են, սակայն չը գիտեն յառաջ բերել ընտիր գինի կամ օղի, որոց պատրաստութեան մէջ շատ ետ են։ Մշոյ ոստին գինին գերազանց է այս տեղիներէն։ Հայք ունին ուրիշ արհեստներ ալ՝ ներկարարութիւն, կօշկակարութիւն և այլն։

Լիճէի Հայք ունին մէկ եկեղեցի Ս. Աստուածածին անուամբ, որ Նորոգուած է 70—80 տարի յառաջ ժողովրդական նուէրներով. ծածկը փայտեայ է, և շինուածքը բաւական հասահիմն։ Ժողովուրդն ոչ իբրեւ զառաջինն, այլ ցոյց կուտայ եկեղեցասիրութեան ոգի։ Դպրոցի նիւթական չէնք ունէին, բարոյական չէնք չկար։ 7—8 ամիս է որ դասատու չունին, և ցարդ գործածած դասատուին ալ լոկ հասարակ ընթերցանութիւն գիտէ եղեր, և Լճեցի մանուկն Սաղմոս Նարեկէ զատ ուրիշ Թղթի երես չէ շրջած, որպէս նկարագրեցին ինձ։ Ստուար Թուով երախաներ փողոցներ կը դառնային օրն ի բուն, պարապ-սարապ, անգիր և անկիրթ։ Սոյն գիւղաքաղաքին մէջ կը բնակին 200—250 տուն հայեր, որք առեւտրով կը հոգան ապրուստնին, ու բնաւորութեամբ չարքաշ, աշխատասէր են։

Կրօնական հերձուած չունին Լճեցիք, կարօտ կը զգային հմուտ և աշխատասէր դասատուի մը։ Մոքա հոգեւորականն թեմ են Մշոյ Ս. Յովհաննու վանից, և իրենց հոգեբաժին նոյն վանքի նուիրակին կը յանձնեն։

Լճէէն 3—4 ժամ դէպ ի արեւելք բարձրադիր, բլրակաձեւ լերան մը վրայ շինուած է Ս. Մակարայեցւոց վանքը, զոր հեռուէն ցոյց տուին ինձ ուղեկիցքս։ Դժբախդաբար չկարողացայ երթալ հոն, և ուխտ ընել։ Հետաքրքրութիւնս յանգեցնելու համար ուղեկիցներս պատմեցին թէ՝ վանքս իւր անուղղակի եկամուտներով կրնայ պահել իր փոքրիկ միաբանութիւնն, որ 8—10 անձերէ կը բաղկանայ. վարդապետ չկայ մէջը, վանահայրական փոխանորդ է նորընծայ այրի քահանայ մը մօտակայ գիւղերէն, որ կը կառավարէ վանքը։ Ցառաջը չեմ գիտեր, այժմ դպրոց չունի, և ոչ ալ իւր վիճակին նայող կամ հետաքրքրուող մը։

ՈՒԽՏԱՒՈՐ

ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԸ

ՄԻՏԻԼԻԻ ՄԷՋ

Պոլսէն հազիւ մէկ օր հեռու այս սիրուն կղզին մէջ՝ ուր քանի մը հայ պաշտօնեայ ու քանի մը հատ ալ հայ գործաւորներ կան, մեզի համար զարմանալի եռեւոյթ մ'է գրեթէ նոյնութեամբ տեսնել մեր գաւառական վարքերն ու բարքերը։

Կաղանդը, ծնունդը, Տեառընդառաջը մերիններուն նման արարողութիւններով կը կատարուին. նոյնպէս նշանտուք, հարսնիք, կնունք, եւն։ Սա տարբերութեամբ որ ի բնէ զուարթ յոյնը, իր դալարաւէտ կղզիներուն պայծառ երկնքին տակ՝ միշտ ուրախ է։

Այս տարի Միտիլլիի համար շատ բարեբաստիկ եղաւ. ձիթապտուղը, խաղողը, թուզը և հունձքը քանի տարիէ ի վեր նը-մանը չը տեսնուած առատութիւն ունեցան։

Հետեւաբար՝ ժողովուրդն ալ արտասովոր ուրախութիւններով կատարեց իր բարեկենդանը։ Գործաւորին, խանութպանին, վաճառականին դրպանները լիք ու արտերը չէն են։ Կիներն ու աղջիկներն ալ մասնակից են ընդհանուր ցնծութեան, անոնք ալ իրենց բաժինը ունեցած են աշխատութիւններուն եւ շահերուն մէջ։ Խաղողն ու ձիթապտուղը իրենց փափուկ ձեռքերով ժողված են՝ թնդացնելով սար ու ձոր սիրոյ երգերով։ Կենաց պայքարը հոս դասալիք չունի։ Արթուն, ժիր, խնայագէտ յոյնը միշտ ոգեւորութեան մէջ է։

Ու այս աշխատասէր ժողովուրդին բարեկենդանն ալ իր առօրեայ կեանքին շարունակութիւնն է, կարծես։ Հոս՝ կը տեսնես զարդարուն այօր մը՝ որուն մարդեզներ լծուած կը հերկեն փողոցները. հոն՝ կառքի մը վրայ՝ հակայ տակառ մը որուն մէջ գեղանի աղջիկներ խաղող կը ճզմեն և ծպտեալ կենդանիներուն գինի կը բաշխեն. քիչ մը անդին ձիթենիի մեծակակ ճիւղ մը՝ որոյ տակը խումբ մը կիներ պատկաւաքի արարողութիւնը կը կատարեն իրենց սովորական վշեներովն ու երգերովը. և ուրիշ տեղ մըն ալ կը տեսնես ձկնորսներ ու խումբ մը խայտաժէտ ձուկեր՝ որոնք վեր վեր ցատկռտելով կը մրցին [illegible] բերնէ կարթերը խլել. իսկ ցամաքին լայն քաղաղ նաւերն ու շոգենաւները անհամար են։

Այս է ահա կղզիին գեղջկական բարեկենդանը։

Բուն քաղաքին, Միտիլլիի մէջ, [illegible]քը բոլորովին տարբեր է։

Միտիլլի ժամանակէ մը ի վեր անդուլ մրցումի մէջ է Իզմիրի հետ եւ տեղացիք կը հաւատան թէ օր մը պիտի հաւասարի անոր. բան մը չեն խնայեր զարդարելու համար իրենց քաղաքը զոր բնութիւնը շը-ռայլորէն օժտած է իր ամեն գեղեցկութիւններովը։

Շոգենաւէն քարափը իջնող ճամբորդը առաջին անգամ կը տեսնէ յոյներուն փառաւոր վարժարանը՝ որ Միթրէլի անուն բարերարի մը թողած քանի մը հարիւր հազար ֆրանքովը կանգնուած է։ Քրիւպը, թատրոնը, թէպէտ փոքր՝ բայց միշտ ընտիր ընկերութեան մը ժամադրավայրն են։

Քրիւպի անդամներուն մէջ տասնեակներով կը համրուին Հարո-պաշներ։

Միտիլլի քաղաքին մէջ բարեկենդանը Բերայինին մանրանկարն է գրեթէ, եւ նշանաւոր բան մը չունի աչքի զարնող. միայն թէ հոս՝ յոյներուն վառ երեւակայութիւնը կարծես ամբողջ դիցաբանութիւնը վերակենդանացուցած է իր հզօրիտ ժպիտներուն մէջ. Արամազդ, Ափրոթիտ, Անակրէօն, Պօսիթօն, Հերմէս, Հերքիւլէս են գիշերն ի բուն ժուռ կուգան, կը պարեն, կերգեն ու բաթինաթա (Սէրէնատ)-ներ կընեն իրենց գեղանի դիցանոյշներուն պաչքօնեներուն տակ։ Այս ալ, կարծեմ, միջավայրի խնդիր է, երբ մարդ այսքան մօտ է Ողիմպոսի ու Տրօվադայի։

Այսպէս ահա երեք շաբաթ կը տեւեն խրախճանք եւ զուարճութիւնք առանց երբէք վրդովելու կղզիին ամեն կողմը տիրող բացարձակ ապահովութիւնը՝ զոր Օգոստափառ Կայսեր իմաստուն հոգածութեան կը պարտի երախտագէտ յոյն ժողովուրդը։

ՄԻՍԱՔ ՄԱԿԱՐԵԱՆ

5 մարտ 1814
Միտիլլի

ԹՈՂՆԱԾ ՏԵՐԵՒՆԵՐ

(ՆՈՐ Ա.Վ.ԷՊ)

Շատ յուսահատ էր փոքրիկ Աննիկը, սիրելի մայրիկն հիւանդ ըլլալէն ի վեր։ Իր սիրտը անհուն վշտով կը զեղուր։ Ո՜հ, առաջ շատ կը խաղար, բայց հիմա... հիմա ամեն զբօսանքէ հրաժարած, իր տառապագին մօր մնարէն չէր հեռանար։ Եւ այս ութամեայ զգայուն մանկիկը, հիւանդ մը տաղտկացնող ամեն բաներու գիտակ, ոտից ծայրերուն վրայ կոխելով կը քալէր և շունչը կը բռնէր չլսուիլ չը հանելու համար։

Երբ հիւանդը արթննար, ժպտագին դէմք մը կը կեղծէր փոքրիկը. ամենէն սիրուն ածականները կուտար անոր. և երբ տենդոտ քունն մը զայն ընթարմացնէր, այն ատեն Աննիկ անվերջ տխրութեամբ համակուած, հերարձակ կը ծնրադրէր սենեկին մթին անկիւնը, իւր գիրուկ թաթիկները կը բանար պաղատանօք և արտասուաթոր չինչ աչերը երկինք ուղղելով, Աստուծոյ կուղարկէր այն ջերմ և անկեղծ աղօթքներէն մին որոց հրճուալի գանձարանը միայն մանկանց սրտին մէջ է։

Տխուր էր իրենց տունը. հայրը, մեծ մայրը, ինքը, ամենքն ալ տխուր։ Ի՞նչ էին գունաւոր դեղերով լի այն սրուակները և դառնահամ դեղահատները որոց երեւոյթն իսկ սոսկում կ'ազդէր։ Եւ այն պատկառելի մարդը որ ամեն օր կ'այցելէր իր մօր. թղթի մը վրայ բաներ կը գրէր, պատուէրներ կուտար և որոյ շրթերէն կախուած կը մնար Աննիկ. զի ընազդմամբ մեծ հաւատք ունէր անոր վրայ։

Ինչո՞ւ հիւանդ ըլլար իր մայրը որ այնքան բարի էր և զինքը կը խնամէր։ Մինթէ մայրերը հիւանդ ըլլա՞լու էին։

* * *

Հոկտեմբերի վերջին օրերն հասած էին։ Ջերմ օրերը յաղթուած էին ցուրտ օրերէն, ինչպէս ժպիտը կը յաղթուի արտասուքէն, երիտասարդութիւնը՝ ծերութենէն։ Մերթ ընդ մերթ անձրեւախառն պաղ քամի մը փչելով, դաշտերը և պարտէզները անգթօրէն կ'աւերէր։

Աննիկենց պարտէզն ալ զերծ չէր այս ցաւալի վիճակէն։

Սակայն փոքրիկ աղջիկը, ժամանակէ մը ի վեր, հակառակ օդին գէշութեան, մօրը մնարէն հեռանալով, մի և նոյն օրուան մէջ քանիցս պարտէզ կիջնէր և ուշիուշով կը դիտէր փոքրիկ կեռասենիի մը տերեւները. եւ ապա գոհ սրտով տուն կը մտնէր առանց մէկուն բան մը ըսելու։

Օր մը ըստ սովորականին պարտէզը այցելած պահուն, Աննիկ քիչ մնաց պիտի նուաղէր. սիրտը կը տրոփէր և հեծկլտալով սկսաւ լալ։

Թոշնեալ տերեւ մը տեսած էր, որ կեռասենիէն խլնալով, հողին վրայ կ'ոստոստէր։

Ինչո՞ւ այդ տերեւը այնքան սոսկում պատճառած էր Աննիկի։

* * *

Քանի մը շաբաթ առաջ, այն ծանրադէմ անձը, բժիշկը, տխուր դէմքով մը, հակող կնոջ հարցմանը պատասխանելով ըսած էր.

—Ծանր է, շատ ծանր է. բայց դեռ ժամանակ ունինք։

—Ո՜հ, Տոքթօր...

—Տէ՛սէք, սա կեռասենին, երբ անոր տերեւները թափին, ամեն բան կը լմննայ, կը մեռնի։

Բժշկին այս ահաբեկիչ վճիռը իմացած էր Աննիկ, որ նոյն պահուն անոր շուրջը կը դիպերէր։

Հէգ փոքրիկը իսկոյն պարտէզ վազեց, նայեցաւ, քննեց. տերեւ չը կար կեռասենիին տակ։ Միւսները հոգը չէր։ Անհուն երանութիւն մը զգաց մինչեւ այն առեն երբ առաջին թոշնած տերեւը տեսաւ ոսկեսաբեր ծառին նեղքեւ։

* * *

Ուրեմն իր սիրելի մայրիկը իրա՞ւ պիտի մեռնէր. պիտի զրկո՞ւէր ցմիշտ անոր տաք համբոյրներէն և փայփայանքներէն։ Ո՜հ, այս անկարելի էր, ասոր ճարը նայիլ պէտք էր։ Հօրը գիտցեց պաղատագին և հարցուց անոր թէ, ինք որ այնքան խելացի մէկն էր, փոքր կեռասենիին տերեւներուն թափելը արգիլելու մէկ կերպը չէ՞ր գիտեր։ Բայց հայրը տխրութեամբ ժպտեցաւ առանց պատասխան տալու։

Ապա Աստուծոյ դիմեց և իր ջերմ աղօթքներուն յանգերգն էր այլ եւս «Աստուած իմ, կեռասենիին տերեւները մի թափեր»...

Եւ սակայն այդ տերեւները օրէ օր կը շատնային. վարանելու ժամանակ չկար։ Ցանկարծ լոյս մը ծագեցաւ այս մանկան ուղեղին մէջ. ուրախութեան ճիչ մը արձակեց, սենեակ վազեց խելայեղ և կողովի մը մէջէն խոշոր ասեղ մը առաւ որուն ծակէն երկար թել մը անցուց։

Ապա պարտէզ խոյացաւ եւ մանկան մը ուժերէն չակնկալուած զօրութեամբ, մեծ դժուարութիւնով փոքր սանդուխը ծառին կրթնցուց, վեր ելաւ և սկսաւ արտորանօք տերեւները մէկիկ մէկիկ ոստերուն կարել անքակտելի կերպով։ Այս աշխատանքը տեւեց քանի մը օրեր։ Ոչ ոք ուշադրութիւն կ'ընէր տղուն, ամեն ոք հիւանդին հետ զբաղած ըլլալով։

Զորրորդ օրը սուր ճիչ մը լսուեցաւ պարտէզին կողմէն։ Հոն վազեցին և Աննիկը անգայլ և արիւնաթափ՝ տարածուած գտան կեռասենիին ներքեւ։ Աջ ձեռքին մէջ խոշոր ասեղ մը բռնած էր տակաւին։

Հէգ փոքրիկը վերի տերեւները կարելու համար, նուրբ ոստերու ապաւինած էր և հաւասարակշռութիւնը կորսնցնելով քանի մը կանգուն բարձրութենէ վտանգաւոր կերպով, գլխի վայր ինկած էր, զոհ երթալով իր որդեկան անհուն սիրուն։ Աննիկի զգայագիրկ մարմինը վեր փոխադրեցին։ Անառակ էր, ամեն ոք մանկական անհոգեմութեան մը վերագրեց այս արկածը. ոչ ոքի մտքէն անցաւ թէ աղջիկը՝ պայքար մը, լուռ և յուսահատ կռիւ մը մղած էր մահուան հետ ճակատ առ ճակատ, իր մայրիկը փրկելու համար, եւ յաղթուելով՝ քաջի պէս մեռած էր պատուոյ դաշտին վրայ։

* * *

Եղանակը աւելի յառաջանալով բնութեան վերջին պերճանքներն ալ փճացուցած էր։

Վահրամ, Աննիկի հայրը, կայտառ այլ վշտահար դէմքով երիտասարդ մ', տխուր և ցուրտ սենեկի մը մէջ առանձին նստած, կը խորհէր իր սեւ ճակատագրին վրայ։ Ինք որ պահ մը հաւատացած էր աշխարհային երջանկութեան, ինք որ երկրային դրախտի մը մէջ ապրած էր շրջապատուած իր պաշտելի ամուսնէն և սիրելի զաւկէն, այժմ մահուան սառը և գերեզմանի դատարկութիւնը կը զգար իր շուրջը։

Սենեկին մէջ ամեն բան իր սիրելիները կը յիշեցնէր իրեն. անոնց ստուերները տակաւին տեսնել կը կարծէր... պաշտելի ստուերներ որոց հպելու համար ի զո՛ւր դողդոջ ձեռքերը կը խարխափէր։

Ցենդոտ շրջան մը ըրաւ սենեկին մէջ եւ դարձեալ պատուհանին քով նստելով, այս անգամ պարտէզը դիտեց, որոյ տխրութիւնը իր հոգւոյն կը համապատասխանէր։ Հոն մնաց ընդ երկար եւ մտքին աչքերովը վայելեց Աննիկի մանկական խաղերը։

Ցանկարծ աչերը կանգ առին փոքրիկ կեռասենիին վրայ եւ ապշութեամբ տեսաւ որ բազմաթիւ թոշնեալ տերեւներ, սպիտակ թելերու վրայ կախուած մնացած էին գօսացեալ ոստերէն։

Երկար ատեն չաշխատեցաւ այս առեղծուածը լուծելու համար։ Մէկէն միտքը խուժեց յիշատակաց հոսանք մը. յանկարծ յիշեց Աննիկի պաղատագին ճար մը խնդրելը տերեւներուն անկման դէմ, յիշեց անոր հանապազօրեայ թափառիլը պարտէզին մէջ, խոշոր ասեղը, եւ փոքրիկ աղջկան իր սրտի հատորին տարաժամ մահուան չարժառիթը հասկցաւ։

Պարտէզ վազեց։ Սանդուխը դեռ հոն էր. վեր ելաւ եւ ջերմեռանդութեամբ հաւաքեց այդ թոշնեալ տերեւները. անգին գանձի մը պէս սենեակը փոխադրեց. սեղանի մը վրայ տարածեց զանոնք. ամենուն ալ զատ զատ համբոյրներ տուաւ. եւ արտասուքով ողողեց իր վաղամեռիկ աղջկանը անունը բի՛ւր անգամ կրկնելով։

Վ. Գ. ՄԵԾՈՒՏՅԵԱՆ

Պտի անտի

ԵՐԿՈՒ ՄԻԼԻՈՆԻ ԽԱՐԵՐԱՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Այրի տիկին Մուլէն նշանաւոր տեղ մը կը գրաւէ արկածախնդիր կիներու աշխարհին մէջ։ Իր շորթած գրամներուն քանակութիւնը կը հասնի երկու միլիոն ֆրանքի։ Բաւական յաջող դերասանուհի, կեղեւայ թէ այս կին 1880ին յաջողեր է միլիոնատէրի մը Պ. Մուլէնի հետ ամուսնանալ, որուն հարստութիւնը չորթեր է հը-բաշալի արագութեամբ մը։ 1883ին ամուսինը սպանուած էր գաղտնի պարագաներով։ Այն ատեն այրի տիկին Մուլէն Փարիզ կը դառնայ և կը սկսի խաբեբայութեանց անվերջանալի շարքի մը։ Իր գլխաւոր հնարքն էր ինքզինքը միլիոնատէր կին մը կարծեցուցնել։ Այս նպատակով, տուներ ծախու կ'առնէր քիչ մը ամենուրեք։

Որովհետեւ ստակ չունէր, պայմանաժամեր կուգէր և, իր նոտարին հետ համախոհ, որ երաշխաւոր կ'ելլար, այս կերպով մէկ ամսուան մէջ յաջողէր էր հինգ բնակարանի տէր ելլալ զանազան թաղերու մէջ։

Ցետոյ նորէն կը ծախէր զանոնք, և երբ գործողութիւնը յաջողէր, այրի Մուլէն անհետ կ'ելլար, ձգելով որ ճշմարիտ կալուածատէրները մաքառին նոր գնորդներուն հետ։ Այս կին որ իրեն մեղակից ունէր իր եղբայրն ու տարեց կին մը, յաջորդաբար բնակած էր զանազան տեղեր։ Ասէ՛ց զատ քանի՞ն աւելի անուն առած էր, ինչպէս Ալբանի Մրա, Մոնթաներ, Պոքքա, Տիւմուլէն, և այլն, որոցմով կարգաւ կը կողոպտէր Փարիզի բոլոր մեծ վաճառականները։ Մանաւորապէս նորաձեւութեանց մեծ վաճառատունները շատ վնասուած են։ Լուվրի մեծ վաճառատունները 11,000 ֆրանք վնասուած են, Պոն Մառշէն 7000 ֆրանք, Բրէնդանը 7000, և Բլաս-Ֆիլիէն 5000 ֆրանք։

Վերջապէս, երեք հարիւրէն աւելի վաճառականներ որք խաբուած էին այս կընոջմէն, բողոքած էին, երբ վերջապէս այրի Մուլէն կը ձերբակալուի Բասիլի կայարանը, ոստիկանական երկու քննիչներու կողմէ։

Իր վերջին բնակարանին մէջ խուզարկութիւն մը կատարուելով՝ երեսուն ելեր են անոր ընտանեկան մէկ քանի թուղթերը և կարգ մը գողցուած նիւթեր։

ԽԵՂՃ ՄԻՐՈՊՆԵՐ

Մինչեւ հիմա միքրոպները նամակատուները արձակ համարձակ ելումուտք ունէին։ Երբ իրենց տէրը թղթատարութեան ծախքը վճարէր, դիւրութեամբ մէկ երկրէն միւսը կ'անցնէին։ Բայց հիմա Միացեալ Նահանգաց կառավարութիւնը արգիլած է միքրոպ պարունակող ո՛և իցէ առարկայի թղթատարով շրջաբերութիւնը, որչափ ալ որ առարկան լաւ պաշտպանուած ըլլայ։

ԴՐԱՎԵՐՋԻԿ ՍՐՃԱՐԱՆ ՄԸ

Պրուսէլի մէջ սրճարան մը բացուեցաւ «մեռեալներու» անուամբ, գեղանյարկի մը մէջ բնակնաբար։ Դռգաղի ձեւով սեղաններ եւ մեռելական սափորներու ձեւով գաւաթներ։ Խորը, սգաւոր բեմ մը եւ նոյն գոյնէ վարագոյր մը։ Երբ այս վարագոյրն բացուի՝ հագուած ագուած դիակ մը կ'երեւայ դագաղի մը մէջ։ Քիչ քիչ, հանգուստներուն տակ կը տեսնուի մեռելին մարմը, յետոյ ոսկրները կը թափանցկին, եւ վերջապէս կմախքը կ'երեւայ... Ռազիոն աղէկ ստակ կը շահի։ Կ'երեւայ թէ գանկի մը մէջէն ապեռնդ խմելը շատ համով բան է։ Եւ ինչ մեծ ուրախութիւն է կարենալ ըսել «երեկ Մեռեալին գիւեստունը գացինք, շատ զուարճացանք։» Բայց այս նորութեան վրայ ինչ պիտի մտածեն նախապաշարեալ անձինք։

Ա.Զ.Դ

Անհամբեր սպասուած դասագիրք մը,
ՍԱՀԱԿԵԱՆՑ ՍՐԲԱԶԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ՆՈՐ ՈՒԽՏԻ

Բ. տպագրութեամբ լոյս տեսաւ այս օրերս։ Գին 3 դահեկան։

Դպրոցաց համար մասնաւոր զեղչ։

Վաճառման կեդրոնատեղին է 1. Դալաթիա, Սեզրոս խան, թիւ 5 «Բիւզանդեան Գրատուն» և 2. ի Պոլիս, Էսկի Զապթիյէ ճատէսի Նշան Պէրպէրեանի տպագրատունը։ 970 7—12

ՆՈՐ ԳԻՒՏ

ԱՐՀԵՍՏԱԿԱՆ ԱԿՌԱՅԻ ԼԻՆՏԵՐՈՒ

ԱԼԻԵՐԱՆԻՆ ԹԱՆՏՐԱԲԱՆ

Արհեստական ակառներու յատուկ նոր բահնար լինտեր՝ երեւցած մասը միակտուր կիտուածէ (Լմայէ)։ Ո՛չ մէկ ձեւի մէջ քաուչու (լաստիկ) չեն պարունակեր բնաւ։ Գլխաւոր առաւելութիւն՝ բերնէ հանելու և լուսալու պէտք չունին։ Իւրաքանչիւր մարդու իր լինտերու մագոյնին ու անոնց ուռուցիկ եղեւէջներովը կը պատրաստուի, այնպէս որ կարելի չէ արհեստականը բնականէն զանազանելու։ Իսկ ներսի մասերը 24 այար միակտուր ոսկիէ։

Առողջապահական տեսակէտով կայս. բժշկական վարժարանի ժողովէն քննուած և Առեւտրական ու Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութենէն 15 տարուան համար հնարիչի արտօնութիւն տրուած է։

Արդդ հասարակութեան կընծայեմ՝ արհեստական ակառներու գործածութեան այն դիւրութիւնները որք մինչեւ ցարդ տեսնուած չեն բնաւ։ Կը շինեմ ամբողջ կամ անջատ շարքեր՝ առանց զպանակի, առջի օրերէն կատարեալ պատասանութիւն, հանգիստ ծամողութիւն և դիմացկունութիւն երաշխաւորեալ, մինչեւ վերջը առանց փոփոխութեան բերնի մէջ։ Ազատ, հոտ, կոտրելէ ըզբօրոնի զերծ։ Ամբողջ կգայ մը՝ թէ՛ վերի և թէ՛ վարի մասեր 14էն 18 տիրէմ ծաներութեամբ։

Դիմել, բաց ի կիրակիէ, ամեն օր յամ 4էն 10 (Ը. Թ.) Բերա, Թաքսիմ փողոց։ Թիւ 3։ 982 12—28

SANS Opium, Morphine ni Codéine les Pectoraux de Nafé sont ordonnés avec sécurité et succès

Pâte et Sirop de Nafé de DELANGRENIER PARIS 53, Rue Vivienne ET PHARMACIES. Dépôt dans toutes bonnes Pâtes.

CONTRE les Toux, Grippe, Influenza Bronchites Coqueluche et Irritations de Poitrine et de Gorge

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ, ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՇՈՒՌԱՅԱՆՈՒԹԵԱՆ

Քիւչիւք Ապպուտ խան, Թիւ 4. Մարրուճեղլար իշի, Ստանպոլ։ Ամեն օր կէս օրէն վերջը

Սոյն գրասենեակի տնօրէնն, որ երկար տարիներ Օսմ. դատարանաց մէջ զանազան պաշտօններ վարելէ յետոյ այժմ փաստաբանութեան հետեւած է, կը վարէ սոյն գրասենեակի տնօրէնութիւնը։

Կը խմբագրի Թ—թ. լեզուաւ Օսմ. ամէն նախարարութեանց և մասնաւորապէս դատարանաց ուղղելի ամէն կարգի և տեսակի ազերագիր, հիմրագ, լահա, բրօթէսթօ ինչպէս նաեւ ընկերական, առեւտրական և վաճառականական պայմանագիր, ծրագիր, մուրհակ, նամակ, յօդուած, ազդագիր և այլն։

Ընձեռած է ամեն միջոց և ձեռնհասանձանց ոճակցութիւնն, որոց օժանդակութեամբ կը ստանձնէ։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ՝ օտար տերութեանց Կ. Պոլսոյ հիւպատոսարանաց և Պատրիարքարանաց ուղղելի դատական, առեւտրական, վաճառականական և ընկերական նմանօրինակ ամէն կարգի և տեսակի գրութեանց՝ հայ. յոն. ֆռանգ. անգլ. գերմ. ռուս. իսպան. սպան. եբերայեց. և պարսկ. լեզուօք։

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ՝ յիշեալ լեզուօք խմբագրեալ նոյնօրինակ ամէն կարգի եւ տեսակի գրութեանց՝ որ լեզուէ որ կը պահանջուի։

ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆ՝ չփոթ եւ կնճռալից հաշուոյց. Տօմարպահպանեան գրութեան վերածումն անկարգ տումարաց։

Գաղտնապահութիւն, ճշդապահութիւն եւ աշխատասիրաբար։ 958

ՏՔԹ. Ն. ՏԱՂԱՒԱՐԵԱՆ

ԹԷՔԻ ՊԱՇԸ, ՔԱՍՍԱՖ ՏԱՆՏՈՒԻ

(Կէս իսլամական դեղատուն)

Կը գտնուին ամեն տեսակ հիւանդութիւններու։ Մասնաւոր խնամք ծնունդաբերական եւ ջղային հիւանդութեանց։ Կ'ընդունի բշ. դշ. եւ ուր. օրերն յետ միջօրէի, ժամ 7էն 10 (Ը. Թ). հինգշաբթի օրերը միւնոյն ժամերուն մէջ։

Գշ. Եշ. և Շբ. օրերն առաւօտեան ժամ 3էն 4, Մէրկհամէթեան դեղարանն (Պահճէ գաւառ)։ 960

Ընդդէմ գժուարամարսութեան,—Շասէնի Գինի։

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

Ն. ԱՆՏՐԻՈՄԱՆՆԻ

Ի ԲԵՐԱ Ի ՊՈԼԻՍ

Մեծ փոշ 283 Ս—ղ. Պ—ղիւ ֆեւոյնիլիք 99

Պատիւ ունիմ ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան մէջ զոհացնելու համար Բերայի եւ շրջակայից բազմաթիւ յանախորդներս, ինչպէս նաեւ բազմաթիւ բարեկամներս որք արդէն կրցած են գնահատել իմ լուսանկարչական աշխատութիւններս, մեծ լուսանկարչատուն մը հաստատեցի ի Բերա։ Այս նոր հաստատութիւնը լուսանկարչական առաջնակարգ հաստատութիւններու հաւասար դիրքի մէջ դնելու եւ զայն արժանի ընծայելու համար բերացիներուն, ոչ մէկ զոհողութիւն չեմ խնայեր։ Գործածութիւններս ունին վերջերս հնարուած գործիքներ եւ անոնց այլազան մանրամասնութիւններն, այնպէս որ ամեն մարդ կրնայ իր լուսանկարն հանել տալ իր ճաշակին համեմատ, ամենէն պզտիկ մեւէն մինչեւ բնական մեծութեամբ։

Երեսնամեայ փորձառութիւն մը եւ լուսանկարչական գործիքներու լաստգանութիւնը երաշխիր մըն են թէ իմ ընկերներս լաւագոյնս պիտի յաջողին։

Այս ըսածներուս ճշդութիւնն ստուգելու համար կը բաւէ այցելել իմ լուսանկարչատունս եւ, եթէ փափաք յայտնուի, փորձ մը հանել տալ լիապէս համոզուելու համար։

Լուսանկարները կը յաջողին թէ՛ մշուշապատ օդին եւ թէ պայծառ օդին։

Դիները համեմատապէս չափաւոր են։
8գ2 77—100

ՄԻՍՔԷԹ

Երուանդ եւ ընկերաց խնամքով այս անգամ զուտ խաղողէ պատրաստուած եւ ո՛ր եւ է վնասակար նիւթերէ ըստ ամենայնի զերծ լինելով ստամոսը զօրացնելու եւ ախորժակ բանալու ատկ ժեանցն համար բժշկաց կողմանէ իսկ սուրբ գրաւեցեալ օրին եւ մաստիքան՝ ՄԻՍՔԷԹ մայ մնուամբ եւ նիրեալ շիշերով ու որոշեալ զինով՝ ի վաճառս հանուած են հետեւեալ տեղերը։ Ի Զալաթիա օսմ. Գանդային կարգը Եուսուֆ Իզզէտտին էֆէնտի խանին տակ Միսքէթի մեծարանոցը եւ մայրաքաղաքս հանդիսանող գեղարանները։ Բերայի նշանաւոր գարեջրատունները։ Զալաթիա Գալաթասարայի մէջ Գողոս աղայի ճաշարանը։ Գալատա փողոց Թիւ 9։ Քիւլեմբիկէր փողոց Բաչիկ աղայի Թիւ 27 ճաշարանը։ Սանտրգճլար փողոց Արթին աղայի Թիւ 199 զբօսարանը։ Մոմլանէ փողոց Թիւ 111 Մակարէն Ռիւս խանում։ Թոփխանէ ծխասնամ ճանիի Թիւ 1 խանում։ Գամուրջլու վրայ Վոսփորի շրջանակերտն նաւամայոյցը Աթէֆանի հանի Գոսթիի խանում։ Եէնի Մահալլէի նաւամատոյցին դէմ Թիւ 12։ Ի Գողոս Հաճօբուլօ խանի կից Մէհմէտ փաշա խան Թիւ 24։ Մեծ Նուկայ Մահֆալանքլար փողոց Թօքաթլանի Թիւ 9 ճաշարանը Բերա Հաճօբուլօ շուկային մէջ Թիւ 10։ Զալաթա Սէրայի կից Թիւ 57։ Զալաթա Սէրայի դէմի փողոց Քիլիտիի Թիւ 6 խանում։ Հալէպ ճարշըի մէջ Ննիկ աղայի ճաշարանը։ Մեծ Փողոց շարաբաշեան Հաճի Սարիմ աղայի Թիւ 54 խանում։ Թարլա Պաշի Սերբաբ Ասատեանի Թիւ 40 մեծարանոցը։ Ի Գում-գարու Սթամբոլ ճատէսի նպարավաճառ Հաճի Միհրան Աղայի Թիւ 21 խանում։ Ի Լանկայ Թուլումպա Մէյտան Մարսուտաղայի Թիւ 113 զբօսարանը, Սանտրգ պուրուը 49 Թիւ Սիմոն աղային գալինոն, Դաստ գիւղ նաւամատոյցին վրայի անուշեղինաց խանում։ Եւ Զաղէշ իչի Թուլումպա փողոց գարեջրոցի խանում։ Մաղրի գիւղ երկաթուղոյ կայարանի դէմի պարագան։

Հետզհետէ բացուելիք մասերանոցներն ալ պիտի ծանուցուին կարգաւ։ 691

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՈՆՍՈՒԻՏԻ ՊԱՐՏՔ

1881 Դեկտեմբեր 8|20 ի Կայսերական Իրատէով թողեալ հասոյթք

ԺԲ. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ — ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1894

ՀԱՍՈՅԹՔ	Զուտ հասոյթ գաւառ. վարչ. Ղրուշ	Զուտ հասոյթ գաւառ. վարչ. Ղրուշ	ԶՈՒՏ ՀԱՍՈՅԹՔ Գաւառական եւ կեդրոնական վարչութեան — Գումար հինգ ամիսներէն Օսմ. ոսկի	Գումար մինչեւ 1894 Փետ. 28 Օսմ. ոսկի	Գումար մինչեւ 1893 Փետ. 28 Օսմ. ոսկի
Ուղղակի հարկեր: Դրամագլուխ					
Դրոշմ					
Ոգելից ըմպելիք	9,914,331	57			
Զինարան					
Մետաքս	374,603	43			
Ընդհ. Ջնջելութեան վճարած ծախքերը	9,539,728	14	93,315	41	969,473 46 / 1062,788 87 / 1,060003 74
Զուտ հասոյթք					
Ծխախոտ: Հասոյթք Բեժիէն					750,000 / 750,000 / 750,000
Հարկ Պուլկարիոյ փոխանակեալ ծխախոտի տասանորդէն առնուելի

ՀՐԻԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

881

ՆՈՐԹՀԲԸՆ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԼ

ԴՐԱՄԱԳԼԽՈ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,141,290
ՀԱՍՈՒՑՔ 1891 ՏԱՐԻՈՑ 2,794,012

ՆՈՐԹՀԲԸՆ ԷՇՈՒԲԸՆԻ

ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՒԹ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,146,418
ՀԱՍՈՒՑՔ 1891 ՏԱՐԻՈՑ 1,099,000

Ընկերութիւնքս Պրայ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր դնովի, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար դիրենք ներկայացնել. Նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼԽՈ Անգլ. Ոսկի, 500,000 **ՄԱՐԻԹԱՅՄ** ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ չոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ զուգակ կը հրաւիրուին գիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 23 սենեակներն, առ ԴԱՆԻԷԼ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ կ Պրայ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեան։

ԳՈՆԻԱՔ

Ա. ԵՒ Ի. ԵՒ Ե. ՄԷԹԱՔՍԱՍ ԵՂԲԱՐՑ — Ա. ԵՒ Ի. ԵՒ Ե. ԵՒ ՄԷԹԱՔՍԱՍ ԵՂԲԱՐՑ

ՀԱՄԱՇԽԱՐԱՅԻՆ ՍՊԱՌՈՒՄ ՀԱՐԱԶԱՏ ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ԽԱՂՈՂԻ ԳԻՆԻԷՆ ՊԱՏՐԱՍՏԵԱԼ

ՑԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐ ԱՐԲՈՒՆԵԱՑ Ն. Վ. ԹԱԳԱՒՈՒՐԻ, (15 Դեկտ. 1892) — ԱՐՔՍԻՆԵԱՑ Ն. Թ. Ի. ԹԱԳԱՓԱՌԱՆԳ ԿՈՆՍՏԱՆՏԻՆՈՍԻ (16 Յունվ. 1893)

ԵՒ ԱՑԼ ԵՒ ԱՑԼ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԱՑ

Գրաւոր յանձնարարութիւններով վաւերացեալ թէ՛ ներքին և թէ արտաքին նշանաւորագոյն բժիշկներէ եւ քիմիագէտներէ՝ որոց անուանքը տեսնուին իւրաքանչիւր չիշի վրայ փաթթուած վկայագիրներուն մէջ.

ՍՊԱՌՈՒՄ.—Արտաքին յանձնարարութիւնք եւ առաքում վեցամսեայ 1892ին հոկտեմբեր ամսոյն սկիզբէն մինչեւ 1893ի ապրիլի սկիզբը. 12,314 ՄՆՏՈՒԿ եւ 219 ՏԱԿԱՌ ԳՕՆԵԱՔ հաւաստեալ պաշտօնական գրութեամբ Պիռէայի նաւային գործակալաց այսինք Բանելլինիոնի, Խրիվկէի, Լոյտի, Ֆրէսինէի. Մէսաժրրիի, իտալական Ֆլորիսօի չոգենաւային ընկերութեանց.

ԱՌԱՔՄՈՒՆՔ.—Յեգիպտոս, Կարիր ծովոյն եզերք (Սուաքիմ, Մասուա եւ այլուր), Փորթ Սայիտ, Ատէն՝ Արաբիոյ, Պէյրութ, Լաթաքիա, Իսքէնտերուն, Կիպրոս, Սուսամ, Սագզզ, Իզմիր, Կրէտէ, Միտիլի, Տարտանէլ, Այնօրոս, Սէլանիք, Փորթոլաղօ, Գալալա, Տէտէ-Աղաճ, Կ. Պոլիս, Օրտու, Սինօպ, Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռուսատան, Իալբայիլ, Կալաց, Սուլինա, Բէսսարէնէյ, Մէտուն, Ալպանիա, Թիրիէսդ (Գերմանիոյ համար) այսինքն.

Փանելլինիոնի չոգենաւերով անուշ 4,042 տակառ. 94.—Խրիվկիի չոգենաւերով անուշ 5,704 տակառ. 65.—Ռուսական չոգենաւերով անուշ 1,729 տակառ 47.—Լոյտի չոգենաւերով անուշ 436 տակառ 6.—Ֆլորիսօի չոգենաւերով անուշ 185 տակառ 7.—Ֆրէսինէի չոգենաւերով անուշ 174.—Մէսաժրրիի չոգենաւերով անուշ 44. Գոնէաթ ընդ ամենը անպոռ 12,314, պակաս 219.

Առագաստաւոր նաւերով, այլ եւ այլ միջոցներով, որպէս նաեւ տէրութեան զանազան գաւառաց առաքումներն եւ տեղական սպառումը չեն պարունակուիր վերի քանակութեանց մէջ.

Գոնէաթի պարիսեան ընդհանրապէս ապառաս օպար էրէրներուն Դէլ 1,000,000 ֆրանգի արժողութիւն. ԻՐԱԿԱՆ ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՕՆԵԱՔ 600,000, ՇԻՇԻ ՀԱՄԱՐ ՅԱՐՄԱՐ ՏԱԿԱՌԱՑ ՄԷՋ. Երաշխաւորութիւն զուտ խաղողէ հարազատութեան 100,000 Ֆրանք. սոյն գործարանին մէջ կը պատրաստուին նաև անուշ ըմպելեաց բոլոր տեսակները խաղողի հարազատ ցքէ։ Ցոյժ ընտիր տեսակներ եւ եւրոպականներու հետ մրցելու կարող։ Նոյնպէս տակառներով ընտիր Ռոմեր եւս կը վաճառուին։

ԳՈՐԾԱՐԱՆ «ԱՄՊԵԼՕՍ, (ԱՑԳԻ)· Ի ՊԻՐԷԱՑ «ԱՊՈԼԼՈՆ» ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ԿԻՑ.

773

ԻԼԱՆ ՊԱՊՊ ՍԷՐԱՖԷԻՐԻ

Եավերթանա մախսուս սարը սիմ քեազիպ գօրտոն պէհէրի 38 զրշ. 30 փարա, խատէմէ վէ մուզիգաի հիմայուն նա մախսուս սարը սիմ քեազրպ գօրտոն պէհէրի 15 զրշ. 30 փարա։

Նեղամիէ էլպիսէ անպարընա 1 սէնէ զարիքընա լիւզիւմը մեզատարարը ալընմագ իւզրէ մէվգբի միւնագասայա գօնուան 2 գալէմ գօրտոն ֆիյաթը մուրագգամասը իլէ թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մարտ բուսինին 9ընեմ կիւնինէ գասար պէհէր կիւն միւնագասասը իճրա օլունարագ մէգգիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիէէկիինտէն իթասընա վէ իրթէսի կիւնի 100տէ 5 թէհզիրիսէ թալիպ օլանլարրն մագամը Սէրաֆէրի լէվագիմաթը ումուսիվէ տարիբէսինէ կէրտկէրի իլան օլունուր։ Նօ. 7 3—3

ԹԻՒ 4711

ԱՄԵՆԷՆ ԱՒՕՐԵԼԻ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՊԱՀՈՎ ԴԱՐՄԱՆ

ՍՈՒՆԷՆ ՀԱՄԱՐ ՄԻԱԿԸ ԸՆԴԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

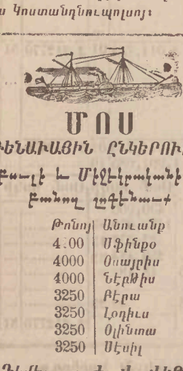

Օ ՅՏՐ ՔՕԼՈՆԵԼ
(Պիտակ կապոյտ-ոսկի)
FERD. MULHENS, COLOGNE
Ճանչցուած իբր
ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԱՐՔԱՆ
Կը գտնուի հոտեղինաց ամէն վաճառատուններու մէջ։ 844 44—48

ԱՑԵՐԻ ՁԵՐՐԻ ԲԷՔԹՕՐԱԼ

Այէրի Ձէրրի բէքթօրալն արագապէս կը բուժէ հարբուխները, հազերը, կոկորդի վէրրը, փողացաւը, բորբորումն հազագի, բորբորումն շնչափողի, շնչագեղտութիւն եւ այլն։

Այս դեղը հրաշալի կերպիւ կը զօրացնէ տկար Թորերը, կը հանդարտեցնէ Թորային զրգռումները եւ կապուտ հազի եւ յառաջացեալ Թորախտի համար միակ դարմանն է որ հիզոպպէս կ'սփոփէ ու կը կասդուրէ։

Այէրի Ձէրրի Բէքթօրալն՝ որ այնքան մեծ համբաւ ստացած է իբրեւ ամենէն հզօրագոյն դարմանն զոր գիտութիւնը ի լոյս ընծայեց, նորա կոկորդի եւ Թորային տկարութեանց վերայ ունեցած ուժգին եւ միօրինակ նուաճող ազդեցութեամբն է, որով միանգամայն իւր առաքինութեանց ջատագովն եւ պաշտպանը կը հանդիսանայ։

Զէրրի Բէքթօրալն ընտանեկան գործածութեան համար եղած ուրիշ ամէն դեղերէ գերազանցն է եւ. համեղ։ Գործածութեան եղանակը շիշերուն հետ կը տրուի։

Կը ծախուի մայրաքաղաքիս մէջ զանազան դեղագործաց քով։ Կեդրոնապատկին է Ս. Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐԱՑ Ամերիկեան վաճառատունն, ի Ղալաթիա Կոստանդնուպօլսոյ։ 906

ՄՈՍ

ՇՈՒԴԵՆԱՒՈՒՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլ Ի Մէջերկրական ծովը
Բեռնող ղեկավար

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանորուս	4000	Մէքինոս	3000
Ֆէրոս	4000	Օսայրիս	3000
Սամանի	4000	Նէրէիս	3000
Մէսսոպրիս	3250	Բէրա	3000
Թիպա	3250	Լոդիւս	800
Մակտալա	3250	Օլինոս	800
Մարիսէիս	3250	Սէսիլ	700

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕՆ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
847 31, Ճէյմս Սթրիթ Լիվրբուլ

ՏՐԲ. Մ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ՕՍԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏ ՄՆԱՑՈՒԹԻՒՆ

Գ ՊԱՀԷՆ-ԳԱՖՈՒՐ Կ. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտք առանց քաշչուէ լինարի արհեստական ակռաներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենասաստիկ ցաւած ակռաները, ոսկի, ադամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաև դարմանումն ամէն տեսակ բերանի և ակռայի հիւանդութեանց։

(Բացի կիրակէէ) ամէն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ 14

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱՆՉԻՈՒՐԻՉ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Ամենազօր կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Մեծերը, Կանայք, տկարակազմ Տղաներն և ամէն փափուկ անձինք։

Բաղկացեալ Մկանանց և Ջրզային ու Ոսկրային դրութեանց կազմութեան և զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

ԲԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՇՕ

Վիալի Գինին ամենէն ազդու-գեղերու միաւորութիւնն է, մեղրեմ Արեան տարրութեան, լեղուութեան, Թոքախտի, Սամոլոգսի ամէն ցաւերու, Փորձառութեան, Շիճմանի, երկար ապաքինման, եւն. ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Զրային ուժհատութեան ամէն վիճակներուն որ դեղերը չարաշարաշար կերպիւ ենթակայ են մեր օրերու։

ԼԻՄՆ—Վերարան ժ. Վիալ. Վիքթոր Հիւկօ փողոց 14—Լիոն. 438

Գործակալ և միակ աւանդատար ի Կ. Պոլիս Պարոն Ալեքսիանի Ղալաթիա, Մոմհանէ, թ. 86. փոքրաչափակ կը վաճառուի ամէն դեղաբաններու մէջ և դեղապատառներու քով։

ԻԻՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԵՌՄ ՀՐԴԵՀԻ, ՀԻՄՆԵԱԼ 1828

Հասարակաբար Ի Փարիզ էր Կեդրոնապէտքն, Պանէ փողոց, Ամ— 15

Դրամագլուխ	Ֆրանք	10,000,000
Պահեստի դրամ	»	7,650,000
Թղթապանակին մէջ	»	69,244,813
Հասոյթք 1892 տարւոյ	»	15,328,801
Վճարուած վնասք	»	176,000,000
Երաշխաւորութիւնք «Իւնիոն-Լիոն»	»	114,500,000

Ի. Կ. Պոլիս, Ընկերութեան գրասենեակը՝ ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԱՆ.

Տեղեկութեանց համար գիմել առ Սիմոն Քայսէրլեան, մասնաւոր տնօրէն ի Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, քարաքեօյի հրապարակը, Եէնի-Խան, առաջին յարկ։ 690

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ Յ. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

Յեղաշրջեալ Բիրեղեայ աբեհոպաբերդաբրեան մէջ Մաքրութիւն, Բարեյիւսութիւն, ոգեանութիւն

Թէյի, լօգումի, հէլվայի, խավարի, ըէշէլի, խակվէի, շաքարի, սիկառի, թուղթի և այլ բաղում պիտոյից յատուկ տուփեր նոր և գեղեցիկ ձեւերով և գոյներով։

Լուսավառութեան յատուկ լապտերներ, տան վերարերեալ ամէն տեսակ կահեր, պարուէզի դոյլեր, լուացարաններ, և.Ն. և.Ն. եւրոպական ճաշակաւ ներկուած։

Դիւրամատչելի ամենուն։

Մեծաքանակ յանձնարարութիւնք թէ Պոլսէն և թէ գաւառներէն փութով և ճշդութեամբ կը կատարուին։ 719

Պահէք-Գաբու, Բասիր Բաշա խանի դէմն։

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՒԴԵՆԱՒՈՒ

ԵՐԲԻԼԻՆԻՈՆԻ Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օրէնայի ՃԳԼԻ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ և ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանս	2000	Ֆլամինկո	1600	Բալէրմո	3200
Անճէլս	3000	Կալիֆէ	5500	Բաէտէր	1700
Արօլս	5500	Կիդանս	2200	Բլաթս	1500
Արկս	2300	Կոզս	1800	Բոլս	1000
Արիսոդս	3000	Կրօտնս	2200	Գուիդս	2800
Պասանս	3000	Հիրս	2000	Ռիալդս	4400
Պորտիոս	2200	Հիտալկս	3000	Ռինալտս	3200
Պրավս	2000	Հինտու	7000	Բօլլս	3000
Պրֆֆալս	8800	Համպէրտ	1200	Բամէս	3500
Գէյրս	2600	Այակս	5000	Բօգարիս	3500
Գալիբսս	2500	Ձիւնս	2300	Սալէրնս	4000
Գամէս	2100	Գէլսս	2000	Մանդիակս	8200
Գաղս	2000	Բօլբինս	4000	Մարֆս	2000
Գօմս	2700	Բօվնս	2200	Սիլվիս	2000
Զիրակս	5000	Լէս	2000	Սորէնտս	4300
Դիս	5500	ԼէքանՁս	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Դօլբրատս	3400	Լիվրնս	3000	Թուբսս	1200
Տիզս	2500	Մալմս	1500	Թալիտս	2800
Տօմինս	2500	Մարէնկս	4300	Թորբիտս	900
Տուրս	1800	Մարգէլս	6500	Ուրպինս	5000
Տրարս	2100	Միկս	2000	Վալնուրնս	5000
Էպսամս	2600	Մուրինս	3100	Եէտս	3600
Էլտոբատս	3000	Նէրս	2000	Զէպրա	1000
Էլէնթրս	3200	Օրլանտս	3000	Տիֆայնընս	200
Տլանս	2600	ՈՁէլլս	5000	Ձրմպս	200
Փալրոն	800	Ոզրանս	4500	Զէրս	110
Ֆիտս	700	Ոզդս	2000	Մօսրիսս	120
		Էֆիրշրն Մօնաբրբ	8000		
		Բիրմրրն Մօնաբրբ	8000		
		Լրդիրն Մօնաբրբ	8100		

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՐԴԻՔ
Գործակալք
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միւլէթ խան, Ղալաթիա
858

Royal Windsor

ՀՈՉԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունիք, մազերնիդ կը թափի՞ն, մազերու արմատները թուլցած են կամ կը թափի՞ն։ Եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէ՛ք Ռոյալ-Վինդսորի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան ատենին պէս, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մը կ'ուտայ սպիտակ մազերուն և կ'արգելու մազերու թափիլ եւայլն։ Այս դեղ, որուն տէրը չքաղրամի արժանացած է, մազերու միակ վերանորոգիչն է։ Անյուսալի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ՛ օր աւելնալու վրայ է։ Փափաքողաց պիտի զրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումն առանց որ և է ծախքի։ Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւորաբար վարսավիրաներու և դեղագործներու քով։

Վէրմէնի վարդի սպեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ։ Այս եւս կը ծախուի Ռոյալ Վինդսորի ծախուած տեղերը։

ՇԻՄՊԷԼԻ ԽԱՅՈՒՑԼԻ

ՇՈՒԴԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ
1894 Մարտ 1էն սկսեալ մինչեւ 1894 Ապրիլ 1

(Բացի Ֆէրուէ օրերէն) Ե-ոլոպան եղբէրն կամաւոր ելքեալ շաբթեանաց երթեւեկութիւն

Ժ. Վ.			Թ.
12 15	ԵՆՄ. Մզվ. Պէյ. Թրպ. ԵՆԹ. Պոյճ. Ր. Հս. [Ր.Հիսարի շոգ.ին հետ պիտի հղրդ.]	37
1 10	ԵՆՄ. Մէջ. Պէյ. Թրպ. ԵՆԹ. ՍԱԷՆ.Պոյ. Ր.Հս. [Ր.Հս. շոգ.ին կը հաղորդակցի։]	39
2 15	ԵՆՄ.Մզվ. Պէօր. Թրպ. ԵՆԹ. Պշր. ԵՆԹ.ի շոգենաւին կը հաղորդակցի	17
2 45	ԵՆԹ. ՕՔԹ. Մրկ. Պոյճ. Ա.Հիս.Պէպ.Արն. Գուլբ. Օրթ. Պէշկ։	21
2 40	Ր.Ա.Գվ.ԵՆՄ.Մզվ.Պէօյ.Թրպ.Պէյզ.անտի Ասիական եզերք անցնելով մինչեւ Գնտ. եղած նէմտոյց.ներն հանդիպելով Օրթ. Պշր.պիտի երթայ։Գնտ.ի շոգ.ին հետ կը հաղորդի. Ուրբ.ները Օրթ.Վնթ. Զնկ. Պէյլ.Գզկ.Պշր.	18
3 30	ԵՆՄ.Մէջ.Պէօյ.Թրպ.ԵՆԹ.ՍԱԷն.Մրկ.Պոյճ. Ր.Հս. [Ր.Հս.ի շոգ.ին կը հաղորդակցի) Ուրբ.ները Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշր.	41
4 50	Ա.Գվ.ԵՆՄ.Մէջ.Պէօյ.Թրպ.ԵՆԹ.ՍԱԷն.Մրկ. Պոյճ.Ր.Հ.Պէպ.Պէշ.Ուրբ.ընՀրն.Գրչ.Օթ.	39
5 45	ԵՆՄ.Մէջ.Պէօյ.Թրպ.Պէպ.ԵՆԹ.ՍԱԷն.Մրկ. Պոյ.Ր.Հս. Պէպ. Արն.Գրչ.Օր. Պշ.	32
7 —	ԵՆՄ.Մէջ.Պէօյ.Թպ.Պէզ.Բշպ.ԵՆ.Մկ.Գնլ. Ր.Ա.Հն.Գնտ.Ար.Զնկ.Պէյլ.Օր.Գզ.Պշ.Հս.	22
8 —	Ա.Ր.Գվ.Մէջ.Պէօյ.Թրպ.ԵՆԹ.ՍԱԷն.Մրկ.Ր. Հս.Պէպ.Արն.Գրչ.Օր.Պշր.	19
10 —	Ր. Հիս. Զնկ.	18
10 10	ԵՆՄ.Մէջ.Պէօյ.Թրպ.ԵՆԹ.Մրկ.Ր.Հս.Արն. Օրթ. Պշր.	34

ԵՆԷՊԷՆ Կամաւոր ելքեալ շաբթեանաց

12 15	ԵՆԹ.ՍԱԷն.Մրկ.Պոյճ.Ր.Հս.Պէպ.Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր.	41

Պէսէնէն Կամաւոր ելքեալ շաբթեանաց

12 15	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշր.	22
12 45	Պ.Պ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշր.	41
1 15	Ր.Հս.Պ.Պ.Արն.Գր.Օրթ.Պշր.	34
2 —	Ր. Հիս. Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշր.	22
1 10	Օրթ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է	33
2 45	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշր.	37
3 15	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշր.	21
3 45	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշր. բացի Ուր.է	19
4 25	Ր.Հս.Պպ.Արն.Գչ.Օթ.Պշր.Գպ.բացիՈրբ.է	37
4 20	Օրթ.Պշ.էնուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է	18
5 —	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Պշր.Գպ.	21
6 —	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշր. բացի Ուր.է	33

Ասիական Եզերքէն Կամաւոր ելքեալ շաբթեանաց

12 15	Գնտ.Վնթ.Զնկ.Պէյլ.Գզկ.	32
12 30	Պէյզ.Բշպ.Զպզ.Դանլ.Ա.Հիս.Գանտ.Օրթ.Գնտ. կը հաղորդկ.) Ուրբաթները բացի Օրթ.էն Վան.Զնկ.Պէյլ.Գզկ.	33
1 —	Պէպ.Գն Վնթ.Զնկ.Պէյլ. Գզ.Պշր.բցի.Որ.է	19
2 —	Քանտ. Վնթ. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշկ.	32
2 10	Պէյզ. Բշպ. ԵՆԹ. Գնլ.Ն. Պոյճ. Ր.Ա.Հիս. Գնտ.Պէպ.Արն. Զնկ. Պէյլ. Օրթ. Գզ. Իսկ. Պշր. Գապ.	23
3 15	Ա.Հս.Գնտ.Վնթ.Զնկ.Պէյլ.Գզկ.Պշր.	33
3 30	Պէյզ.Բշպ.Զպ.Գնլ.Ա.Հ.Գտ.Օր.Պշ. (Գտ.ի շոգ.ին կը հղրզկ.)Ուր.ները բացի Օրթ.է Վնթ.Զնկ.Պէյլ.Գզկ.Պշր.	18
4 15	Գնտ.Վնթ.Զնկ.Պէյ.Գզ.Իսկ. բացի Ուր.	17
5 —	Պէյզ.Բշպ.Զպզ.Ա.Հս.Գնտ.[Գնտ.շոգ.ին կը հաղրդ.Ուրբ.ներըՎնթ.Զնկ.Պէյլ.Գզկ.Պշր. պիտի հանդիպի]	34
5 35	Գնտ.Վնթ.Զնկ.Պէյլ.Գզկ.Պշր, բացիՈւր.է	18
7 —	Մրկ.Ր.Ա.Հս.Գնտ.Արնվ.Զէնկ.Պէյլ.Օրթ. Գզկ.Իսկ.Պշր. Հնգշ. օրերը Օր.Պշ. չկայ	23
9 —	Պէյզ.Թրպ.Պէյզ.Բշպ.Զպ.Գնլ.Ա.Հս.Գնտ. Վնթ.Զնկ.Պէյլ.Գզկ.Իսկ.	21
10 10	Պէյզ.Գնլ.Ա.Հս. Զնկ.Պէյլ.Պշ.բացի Ուր.է	41
10 20	Ա.Հս.էն ուղղակի կամուրջ	33
11 5	Գզկ.էն » » » »	22
11 20	Վնթ.էն » » » »	19
11 55	Գզկ. Իսկ. » »	11

(Բացի Ֆէրուէ օրերէն) Կամաւորէն Ե-ոլոպան եղբէր+ ելքեալ շաբթեանաց ժամերը

1 45	Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Մրկ.Պոյճ. ԵՆԹ. Թրպ.Պէյ.Մէջ.ԵՆՄ.	41
2 45	Պշր.Օրթ.Արվ.Պէպ.Ր.Հս.Մրկ.ԵՆԹ.Թրպ. Պէյ. Մէջ. ԵՆՄ. Ր. Ա. Գավազ	39
2 55	Պշկ. Զնկ. Պէպ. բացի Ուրբ.է	19
4 5	Գապ.Պշր.Իսկ.Գզկ.Օրթ.Պէյլ. Զնկ.Արնվ. Գնտ.Ա.Ր.Հս.Գնլ.Մրկ.ԵՆԹ.Բշպ.Պէյզզ Թրպ.Պէյ.Մէջ.ԵՆՄ.	22
4 —	Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Պոյճ. ՍԱԷն. ԵՆԹ.Թրպ.Պէյ.Մէջ.ԵՆՄ.	32
5 15	Իսկ.Պշր.Գզկ.Օրթ.Պէյլ.Զնկ.Արնվ. Պէպ. Գնտ.Ա.Ր.Հս.Գնլ.Զպզ.Մրկ.	23
6 —	Գապ.Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս. Մրկ. ԵՆԹ. Պէյզ.Թրպ.Պէյ.Մէջ.ԵՆՄ.Գզկ.ՆԹ	19
7 —	Պշր.Իսկ.Գզկ.Պէյլ.Զէնկ.Արն.Գնտ, Ր.Հս. Պոյճ.Գնլ.ԵՆԹ.Թրպ.Պէյ.	21
8 30	Պշր.Օրթ.Արնվ.Պէպ.Ր. Հիս.Միրկ.ԵՆԹ. Թրպ. Պէյ.Մզպ.ԵՆՄ.	34
9 20	Պէշ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հիս.	18
10 5	Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Պոյճ. Մրկ. ՍԱԷն.ԵՆԹ.Թրպ.Պէյ.Մէջ.ԵՆՄ. Ուրբ.ները 10վայրկեան ետքը	39
10 45	Ր.Հս.Պոյճ.Միրկ.ՍԱԷն.ԵՆԹ.Թրպ.Պէյզ. Մէջ.ԵՆՄ. Ուրբաթները չկայ	17
11 20	ԵՆԹ.Թրպ.Պէյ. Մէջ.ԵՆՄ.	18
11 40	Պէպ.Ր.Հիս.Պոյճ.Մրկ.ՍԱԷն.ԵՆԹ. (*) (*, Որ գէշ եղած ատեն ՍԱԷն. չկայ։	41

Կամաւորէն Պէպէ+ ելքեալ շաբթեանաց ժամերը

1 10	Պշկ. Օրթ. Արնվ. Ր. Հիսար	22
2 10	Կամրջ.էն ուղղ. Պէպէք	37
3 40	Ուղղ. Ր. Հիս. բացի ուրբաթէ	37
4 25	Ուղղ. Պէպէք	21
4 45	Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն. Պէպ.բացի Ուրբաթէ	33
10 35	Պշր.Օր.Գրչ.Արն.Պէպ.Գնտ.Ա.Ր.Հս.Գնլ. Մրկ.ԵՆԹ.Բշպ.Պէյզ. բացի Ուրբաթէ	23
11 15	Գապ.Պշր.ՍԱԷ.Գչ.Արն.Պպ.Ր.Հ. Պոյճ.ԵՆԹ.	21
11 45	Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն. Գնտ-	22
12 15	Պշր.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Պէպէք	19

Կամաւորէն Ասիական եզերք+ երթեւեկող շաբթեանաց ժամերը

1 15	Իսկ. Պէյլ. Գանտ.	32
2 15	Պէշկ. Գզկ. Պէյլ. Զէնկ. Ա. Հիս.	33
3 20	Իսկ.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնթ.Գնտ.Ա.Հս.Գնլ. Զպզ.Բշպ.Պէյզ	34
3 35	Ուղղակի Գանտիպլի բացի Ուրբաթէ	17
5 —	Պէշկ. Զէնկ. Գանտ. բացի ուրբ.է)	18
8 45	Պշր.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Գնտ. Ա.Հս.Գնլ. Բշպ. Պէյզ.բացի Ուրբաթէ	41
9 30	Պշր.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնթ.Գնտ. Ա.Հիս	33
10 20	Պշր.Գնտ.Ա.Հս.Գնլ.Զպզ.Բշպ.Պէյզ. Ր.Ա. Գավազներ Մէջ.	37
10 40	Պշր.Պէյլ.Զնկ.Վնթ. Ուր.ներէ 10.30ին Իսկ. Գզկ.Արնվ.Գնտ.Ա.Ր.Հս.Մրկ.ԵՆԹ. Պէշյր.	19
10 40	Իսկտ.Գզկ. բացի ուրբաթէ	22
11 —	Գպա.Պշր.Գզկ.Պէյլ.Զէնկ.Վնթ. Գնտ. Պէպ.	32
11 18	Գնտ.Ա.Հս.Գնլ.Զպզ.Բշպ.Պէյզ.	33
11 30	Իսկ. Գզկ. բացի Ուրբաթէ	11
12 —	Պէշր.Գզկ.Պէյլ.Զէնկ.Վանթ.	34

COMP. RUSSE DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՒԴԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 7/19 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Դշ